

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050. — nočna 2996, 2994 in 2050

SCLOVENECEC

Ž nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ček, račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.549 za inzerate;
Sara jevo št. 7563
Zagreb št. 39.011
Praga-Dunaj 24.791

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 299;

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Ob zatonu stoletij

Misleč motritelc dogodkov, katerim je priča nas čas, se ne more ubraniti vse bolj prepričevalnega vtisa, da prisostvujemo zatonu velike dobe, ki je dala vsebino preteklim stoletjem. Epoha meščanskega liberalizma, ki ga je rodil humanizem v dobi renesanse in ki je dosegel svoj višek s francosko revolucijo, gre h koncu in so le zadnji drgetaji umirajočega veka čemur mi danes prisostvujemo.

Doba buržuazije in liberalizma je resnično pri koncu. Zibelka njena je Evropa. Toda — ali ni ista Evropa, ki danes odklanja vse njene politične in kulturne pridobitve? Ali ni očitna anti-liberalna in anti-meščanska evropska orientacija?

Ne mislimo tega le o Rusiji. Tam je zavlada zapadni marksizem in očitno konča evropsko dobo oz. evropski kulturni vpliv v Rusiji. Peter Veliki, katerega je zadivila evropska civilizacija, je nekoč odprl brezmejno mejo ruskega carstva evropski kulturi. Boljševiki so te meje zopet zaprli — ker smatrajo evropsko meščansko kulturo za ničvredno. Usmerili so pot ruskega naroda zopet nazaj proti vzhodu — v Azijo. Ni bil car Nikolaj, ki naj bi padel kot žrtev evropeizacije Rusije, temveč je v njem bil ubit Peter Veliki, ki je hotel odpreti Rusiji pot v humanistično Evropo.

Za Rusijo sta s čudovito bistroumnostjo napovedala sedanji razvoj dva njena velika vidca: Tolstoj in Dostojevski. Nihče pa jih ni v tako bližnji dobi predvidel za ostalo Evropo. In vendar ni to, kar počenja n. pr. italijanski fašizem nič drugega kakor pendant ruskega boljševizma. Prav isti diktatorski režim, iste metode za strahovanje mas, isti strah pred parlamentarizmom in demokracijo.

A tudi drugod je opazovati naveličanje parlamentarizma — največje pridobitve francoske revolucije. Politično nezreli narodi in nesposobni, demagoški voditelji so diskreditirali demokracijo. Na iberskem polotoku, kjer je liberalni politični sistem uvedel še večjo korupcijo kakor v Italiji, je narod prenašal večletno vojaško diktaturo. Te dni so dobili demokracijo v drugi izdaji — iz njenega ozadja pa že raste kot strasilo pošastna glava diktatorskega Lenina.

Edinolate nacionalizem — legitimni otrok gospodarskega in političnega liberalizma — se dalje živi svoje trdoživje življenje. Kot čuden kontrast k oslavljeni in obubožani Evropi valovi nacionalistično valovje še vedno izredno visoko in mu ni videti upadanja. Njegovi najglasnejši predvojni apostoli so bili v nemškem narodu, ki so ga končno tudi logično pognali v vojno klanje.

A ista nacionalistična hidra se tudi po vojni enako ošabno dviga glavo. Nosilec v Italiji ji je fašizem, ki bi narod hotel navdušiti za stare ideale poganstva Rima. Najbolj soroden mu je nemški fašizem, ki ima z njim čudovito idejno sličnost. Ni tu mesto, razpravljati o izvornih nemškega fašizma, ki ga je lahko razložiti. A vredno je ugotoviti, da kakor italijanski fašizem, tudi nemški predstavlja novo religijo, kičeno ni nasprotna le krščanstvu ampak tudi humanizmu. Nemški fašizem je paganski nacionalizem, ki zameta češčenje univerzalnega krščanskega Boga ter časti starega nacionalnega germanskega boga Wotana. Kar počenjajo fašistične nemške množice je neke vrste romantično barbarstvo. Zametajo klasično izobrazbo, odklanjajo humanistično vzgojo in navajajo ljudstvo h »primitivnemu germanizmu«. Pomniti je treba, kaj je izjavil Rosenberg, najmožji zaupnik Hitlerja: »Za svoj nacionalni razvoj se nimamo prav nič zahvaliti ne stari kulturi ne krščanstvu, ki si je nasprotno iz germanstva izposodilo svoje tvorne sile. Germanizem, svoboden in heroičen bo ostal večni nasprotnik krščanstva, ki temelji na ljubezni...« In Hitler sam se je o šolski reformi izjavil: »Prva naloga šole je, da vzgoji zdrava telesa. Vzgoja značaja pride šele na drugem mestu...« Tako nacionalistična Nemčija likvidira s humanizmom in si stavlja za vzgojni vzor boljševiško pedagogiko Tolstoj.

Tembolj je temu nasproti zanimivo ugotoviti kulturne tendence francoskega narodnega razvoja. Nobena država in noben narod na svetu se ni zdel bolj globoko in nepremakljivo usidran v buržuazni in klasični tradiciji kakor francoski. Bil je videz, da bo tudi po vojni ostala Francija konservator stare predvojne Evrope že zato, ker je ostala zmagovalka ali ravno radi svojih vojnih uspehov. Taka je tudi bila politika prvega poveljnika francoskega državnega krmarja Poincaréja: politika nacionalizma, kulturnega liberalizma, buržuazije in klasične rezerviranosti proti vzhodu. Pa je padel Poincaré in z njim njegov kurz, zato, ker je prezel, da je vojna bila velika duhovna revolucija, nič manjša od civilne vojne iz l. 1789. Tekom poldruga desetletja raste nova duhovna Francija, spočenja se novi rod, delaven, protiburžuazen, človečanski, univerzalno usmerjen, ki ne zagovarja več suverenosti latinske civilizacije in rase nad drugimi narodi. Nositelj tega novega duha je francoski katolicizem, ki je sto let trpel pod lajnjevimi frazami liberalizma, ki je s svojo Action française prebodel tudi herezijski pretriganega nacionalizma in si je danes prvi osvojil evropskega duha in proži po svojih najboljših zastopnikih roko sprave Nemčiji.

Včasih se zdi, da Evropa vedno bolj pada v kaotičnost. So pa zopet znaki, da se čisti

Amerika in Anglija na delu, da se reši Nemčija

Anglija sklicuje konferenco

Washington, 16. julija. Tukajšnji odločilni politični in gospodarski krogi sodijo o položaju, ki je nastal radi gospodarske krize v Nemčiji, zelo resno. Upajo pa, da bodo posvetovanja, ki se pravkar vršijo v Londonu med Briandom, oziroma Lavalom, ki je zadnje čase Briand popolnoma polnil v ozadije, na eni in Hendersonom ter Stimsonom na drugi strani, položaj razjasnila in svet obvarovala pred hudimi pretreslji.

Predmet posvetovanj je, kako pomagati Nemčiji, ki se sicer energično brani gospodarskega poloma, pa je še vedno negotovo, ali ji bo uspelo, da se reši.

Angleški državni stoji na stališču, naj se Nemčiji dovolijo krediti v čim višji meri, ne da bi se ji naravnost stavliali politični pogoji; smatrajo pa za nujno potrebno, da Nemčija pride Franciji sama od sebe nasproti, da bo mogla le-ta imeti popolno zaupanje vanjo.

Stimson izjavlja, da se Amerika ne bo odtegnila veliki pomožni akciji, naj se že naveže na katerekoli politične pogoje ali sploh na nobene — samo da se doseže popoln sporazum med interesiranimi velesilami Evrope.

Fakt pa je, da vlada g. Brüninga dozdaj ni storila še nobenega koraka, da bi si pridobila zaupanje Francije. Sicer svetujejo Angleži francoskim državnikom, naj bodo kolikor le mogoče popustljivi, toda g. Laval odgovarja na to, da je nemogoče Nemčiji pomagati, če le-ta neče na kakršenkoli način dokazati, da svojo politiko usmeri v soglasju z ostalimi velesilami Evrope.

Kar se tiče Amerike — poudarjajo v Washingtonu soglasno — da je na eni strani pomoč Nemčiji nujno potrebna, ker bi sicer omajanje kredita Nemčije lahko omajalo gospodarsko v vsej Evropi, na drugi strani pa je Amerika popolnoma soglasna z Anglijo in Francijo, da Nemčija inozemske pomoči ne sme porabiti za načrtuje oboroževanje. Amerikanci dostavljajo k temu še drug pogoj: da mora Nemčija po absolutni devizni kontroli preprečiti, da bi nemški državljani in akcijske družbe spravljale svoj denar na varno v inozemstvo.

Francoska javnost k posredovalnim poizkusom Hendersona in Stimsona v Parizu pripomnja, da si od takih posredovanj ni obetati uspeha, ako Nemčija ni pripravljena, da sama Franciji ponudi roko in se direktno z njo sporazume. Če bi dr. Brüning prišel sam v Pariz namesto da čaka, kaj bosta izmešetarila Henderson in Stimson, bi se lahko vprašanje v par urah rešilo. Francija čaka na tako gesto Nemčije, ki bi bila v interesu miru, gospodarske konsolidacije in tesnega političnega sodelovanja združene Evrope.

Amerikanci popolnoma razumejo stališče Francije, ker se od te raz ne more zahtevati, da bi Nemčija s svojimi milijardami spravila zopet na noge, ne da bi imela sigurnost, da bo v bodočnosti varna pred mačevalnimi namerami nemških imperijalistov. Amerika meni, da je v Nemčiji dosi glasev iz katoliškega, socialističnega in demokratskega tabora, ki nemški vladi omogočajo, da se s Francijo sporazume. Amerika javnost po seveda tudi francoskim krogom svetuje kolikor mogoče popustljivost in umevanje položaja v Nemčiji.

V Washingtonu se tudi poudarja, da je Italija popolnoma solidarna z Anglijo in Ameriko. Če bi Nemci poslušali hujšajoče glasove hitlerjevcev, bi izgubili vse simpatije sveta.

Ameriški krogi so trdno prepričani, da bo Nemčija v zadnjem trenutku našla pravo pot in pravi način, kako se sporazumeti s Francijo.

obzorje. Kaos povzroča ogromne razvaline razpadajočega liberalizma, ki na vseh področjih zapušča porazne sledove. Izpod razvalin pa se mukoma bijeta v novo življenje dve elementarni sili, dva nova univerzalizma, ki bodela dedovala tudi nacionalizem. Prvi je grobi do kraja izveden materializem, čigar nositelj je marksističen socializem oz. boljševizem, ki je že v osnovi dekadenten, ker je protinaraven in ne doume vsega človeškega bistva. Druga sila pa je krščanstvo, ki bo očiščeno spon nacionalizma in tega, kar je preveč od tega sveta bilo vanj nanešenega — kako boleč proces doživlja krščanstvo v Rusiji, Španiji, Italiji in še kje drugod — v prenovljeni obliki započelo novo prerojevalno delo in svoje vekovito poslanstvo na usodi narodov.

London, 16. jul. AA. Angleški ministri so sredi obsirno razpravljali o gospodarskem položaju v Nemčiji. O polnoči je objavilo zunanje ministrstvo komunikate, ki pravi, da je angleška vlada povabila glavne države na konferenco, ki bo v ponedeljek v Londonu.

Komunike je te-le vsebine:

»Angleška vlada je mnenja, da je potrebno takojšnje sklicanje konference, ki je bila predvidena, ko je bil povabljen na konferenco odbor strokovnjakov. Angleška vlada želi, naj se konferenca sestane v ponedeljek ob 5 popoldne v Londonu. Odbor strokovnjakov prispe v London že v petek in bo takoj na razpolago ministrom. Na konferenco so povabili Belgijo, Francijo, Nemčijo, Italijo, Japonsko in Združene države.«

Ta sklep pomeni, da so imela posvetovanja med Hendersonom, Stimsonom in Lavalom v Parizu ugoden rezultat, tako da Anglija upa, da se bo v Londonu lahko nemški problemi definitivno rešili.

Pritisk na Francijo

London, 16. jul. AA. Komunike je poročal, da odpotujeta ministrski predsednik Macdonald in zunanji minister Henderson v Berlin. Vendar bodo morali program poseta nekoliko izpremeniti, ker se pogajanja med Londonom in Parizom nadaljujejo.

Francoska vlada povabila dr. Brüninga v Pariz!

Temno obzorje se je namah zjasnilo

Pariz, 16. jul. tg. Na konferenci Laval-Henderson-Stimson so prišli ministri do prepričanja, da je možno v kratkem dokončati pogajanja za pomožno akcijo Nemčiji samo v prisotnosti nemških ministrov. Za obisk angleškega ministrskega predsednika Macdonalda in zunanjega ministra Hendersona v Berlinu sedaj ni več časa. Glavno je, da pride v kratkem času do splošne konference vseh udeležencev državnikov v Londonu. Macdonald sam se pogajani ne bo udeleževal, temveč bo zastopal Anglijo zunanji minister Henderson, njemu ob strani pa izkušeni bivši državni podtajnik v Foreign Officeu in britski poročnik v Parizu, lord Tyrell. V katero smer bodo šla pogajanja, sedaj še ni znano. Toda že dejstvo, da je bilo povabljen vodstvo nemške vlade, naj pride takoj v Pariz, dovoljuje sklep, da na vseh straneh vlada najresnejša volja, udeležiti se pomožne akcije.

Berlin, 16. jul. tg. Francoska vlada je povabila dr. Brüninga v Pariz. Vabilo francoske vlade je prispelo v Wilhelmstrasse danes popoldne. Državni kanceler dr. Brüning in zunanji minister dr. Curtius nameravata odpotovati jutri popoldne v Pariz, kjer ostane do sobote. Iz Pariza odpotujeta v London v ponedeljek.

V tukajšnjih političnih krogih vlada mnenje, da mednarodna konferenca v Londonu, ki jo predlaga Macdonald, ne postane nepotrebna po obisku nemških ministrov v Parizu, akoravno se udeležiti pariskih razgovorov tudi angleški zunanji minister in ameriški državni tajnik za zunanje zadeve Stimson. Za Pariz in London gre pri tem do getove meje za vprašanje prestiža. Iz tega si je lahko razlagati francosko željo, prikazati londonsko konferenco kot nepotrebno, dočim vztraja angleška vlada slej ko prej na njej.

Macdonald je danes v parlamentu na tozadevno vprašanje uradno izjavil, da je njegov in Hendersonov obisk v Berlinu, ki je bil predvan za petek, »logično odgovor«. Dostavil je, da se bo ministrska konferenca v Londonu pričela v ponedeljek.

Angleški ministrski predsednik gotovo ne bi bil dal take izjave v parlamentu, ako ne bi bil zagotovo vedel, da ne obstoja nikakova ovira tako v vprašanju kraja, kakor tudi v vprašanju termina konference.

V Berlinu smatrajo, da je pariška vlada povabila nemške ministre na obisk na prizadevanje ameriškega državnega tajnika Stimsona. Zgodovina tega vabila je torej zelo zapletena. V zadnjih 24 urah je neprenehoma deloval telefon med Parizom, Londonom in Berlinom. Treba je bilo razjasniti neštevilna nesporazumljenja, kar je zahtevalo precej časa. Okoli poldneva so prišli razgovori tako daleč, da so v Londonu uradno objavili od-

Henderson je še vedno v francoski prestolnici in razpravlja s francoskimi ministri. Iz Berlina poročajo, da je angleško povabilo na konferenco v Londonu vzbudilo v Nemčiji novo upanje. Ni izključeno, da odpotujeta nemški kancelar Brüning in zunanji minister Curtius še nocoj iz Berlina v Pariz, odkoder odpotujeta jutri v London.

Angleška banka ni izpremenila obrestne mere, ki ostaja še nadalje pri 2 in pol odstotka.

»Times« so objavile članek, kjer pravijo, da je nujno potrebna obnova medsebojnega zaupanja. To se lahko doseže tudi sedaj, ko je že začel vihar, toda le pod pogojem, da bo Francija opustila nekatere svoje pomisleke in odkritosrčno sodelovala z Anglijo in Združenimi državami pri delu za rešitev nemške valute. Nemčija je oproščena za enkrat vseh reparacijskih bremen. Njen gospodarski položaj je trdnjši, kakor je bil za časa inflacije. Industrija je zdrava, trgovinska bilanca je ugodna in po zaslugi Brüningove energične politike je nemški državni proračun v ravnotežju. List očita dalje francoski vladi, da je nepomirljiva in odgovorna za poslabšanje sedanje krize. List poziva francosko vlado, naj pomisli, ali ne bi polom Nemčije škodoval tudi njenim srednjeevropskim zaveznikom. Jasno mora biti Lavalu in njegovim dalekovidnejšim kolegom, da bi Francija s polomom Nemčije veliko več izgubila kot pa pridobila. List končno upa, da bodo pariški razgovori uspeli in poudarja z zadovoljstvom dejstvo angleško-ameriškega sodelovanja.

goditev berlinskega potovanja angleških državnikov in da je bilo istočasno objavljeno, da odpotujeta Brüning in Curtius najprej v Pariz, da prideta od tam direktno na londonsko konferenco.

Berlin, 16. jul. AA. Senzacionalna vest, da odpotujeta kanceler Brüning in zunanji minister Curtius na povabilo francoske vlade jutri v Pariz, kjer se sestaneja s francoskimi ministri, z angleškim zunanjim ministrom Hendersonom in z ameriškim tajnikom Stimsonom, je napravila v tukajšnjih političnih krogih velikanski vtis. Gospodarski krogi upajo, da se bliža sedanja gospodarska kriza nagli rešitvi.

Zahteva se popolno razčiščenje

Pariz, 16. jul. tg. Po Hooverjevem finančnem moratoriju za reparacije in vojne dolge zahteva današnji jutranji pariški tisk tudi politični moratorij.

Posrebno izvaja to misel Herriot v daljšem članku današnje »Re Nouvelle«: »Zastoj oboroževanja, splošno znižanje izdatkov za vojsko po medsebojnem sporazumu kot protiplačilo za solidarno pomožno akcijo, to je danes neobhodno potreben program.«

Pri tem ne gre za dvoboj med Nemčijo in Francijo, izjavlja nadalje Herriot, ne gre nikakor za to, da ena od udeležencev držav žrtvuje svojo suvereniteto, toda politično zблиžanje med Francijo in Nemčijo je potrebno, da se ustvari zopet za upanje.

Leon Blum v »Populaire« in radikalna »Republique« zahtevata iniciativo za uvrščanje sodelovanja obeh narodov.

London, 16. jul. tg. Po informacijah »Daily Express« je dospel v Berlin zastopnik angleške banke v važni misli s strani angleške vlade. Angleškega bankirja je sprejel zastopnik finančnega ministrstva na letališču ter ga takoj spremil v finančno ministrstvo.

London, 16. jul. tg. Na položaj v Nemčiji gleda angleški tisk danes z veliko večjim optimizmom. Predvsem so naleteli ukrepi nemške vlade na splošno odobravanje. Prevladuje mnenje, da nemška vlada drži situacijo čvrsto v rokah.

Francija je sklenila pomagati

Pariz, 16. jul. tg. Po konferenci s Hendersonom in Stimsonom se je sestel na sejo ministrski svet pod predsedstvom Doumerja. Sklenilo se je, postopati bolj aktivno napram Nemčiji in ji pomagati.

Prazne izmišljotine

Berlin, 16. jul. Senzacionalne vesti nekaterih inozemskih listov, da se v Nemčiji pripravljajo nacionalistična revolucija in da bo Brüning moral odstopiti ter da Hindenburg podpira namere hitlerjevcev, so gola izmišljotina.

Svečana otvoritev španske konstituante

Madrid, 16. julija.

Otvoritev ustavodajnih kórtesov, kakor se v Španiji imenuje narodno zastopstvo, je bila zelo svečana in je nudila kar najpestrejšo sliko. Vsak se je zavedal, da je monarhija v Španiji za vedno zatonila. Napetost je bila tem večja, ker so bili ljudje radovedni, ali se bo ekstremnim elementom posrečilo osemogostiti konstitucijo ustavodajne skupščine. Polkazalo pa se je, da Španci niso za sindikalistično-boljševičke eksperimente.

Brez na manjšega incidenta

Mesto je bilo v zastavah. Po vseh ulicah je tvorila špalir celokupna madridska garnizija, ki je bila postavljena od vladne palače na takozvani Castellani do palače, kjer se je imela zbrati konstituanta. Cete so korakale iz vojašnic z godbami na čelu, ki so imele rdeče prevlečene bobne. Številna je bila Guardia civil (orožništvo) peš in na konjih. Orožniki v svojih trikotnih klobukih so bili povsod sprejeti z življenjem nemirnih elementov, ki so na orožnike posebno hudi. Vendar je ostalo to povsod v mejah več ali manj ostrih šal.

Pogumni papežev nuncij

Množica je sprejemala osebe, ki so se podajale bodisi peš bodisi v avtomobilih v palačo konstituante, z burnimi aplavzi ali pa z žvižgi. Viharno aklamirani je bil general Queipos de Llano, po veljavi madridskega mesta, ki je bil udeležen pri revoluciji. Imel je okoli telesa ovito rdečo šerpo in se je množici zahvaljeval s salutom s sabljo.

Ko pa se je približal avtomobil, v katerem je bil starešina diplomatskega zbora, papežev nuncij Tedeschini, so sindikalisti začeli žvižgati. Ker avto ni mogel naprej zaradi naraščajoče množice, je msgr. Tedeschini, ki je znan po tem, da se nikogar in ničesar ne boji, izstopil in šel naprej peš. To mu je takoj pridobilo simpatije večine, ki je aplavdirala, tako da je prevpila življenje demonstrantov.

Topovi pozdravljajo vlado

Nekoliko pred 7. uro zvečer so se začele prve salve topov. Cete se postavijo v pozor in prezentirajo puške. Konjenica pa vzdigne sablje, med tem ko vse godbe intonirajo himno svobode. Bil je vzvišen trenutek. Nato so se pripeljali v avtomobilih iz Castellane člani vlade s predsednikom Alcala Zamora na čelu. Člane vlade je sprejel na stopnicah pred vhomom v konstituanto njen starostni predsednik, 84 letni Enne Vasquez de Lemus.

Due narodni zastopniki

V dvorani je razen poslancev, po številu 400, bil navzoč ves diplomatski korpus z nuncijem na čelu, žurnalisti in številna povabljenja publika, med njimi zelo mnogo dam. Poslanci večine so bili v žaketu, radikalna opozicija pa v črni obleki. Največ pozornosti sta vzbudili narodni zastopniki Viktorija Kent, navdušena republikanka po rodu Angležinja in pa gospa Clara Campoamor, koje krasno ime odgovarja tudi njeni zunanjsčini. Med poslanci sta tudi dva duhovnika. Med tem ko je znani Franco seji prisostvoval, pa ni prišel vodja Kataloncev, »stari lev« Macia.

Historična seja

Nato so se prikazali štirje služabniki v uniformah iz dobe Karla V., za njimi pa so vstopili člani vlade. Kakor hitro se je prikazal Alcala Zamora, se je dvignil viharan aplavz in so se čuli klici: »Živela republika! Živela Španija!« To svečano priliko pa je porabil skrajni levičar Rodrigo Soriano, ki ga je bil Primo de Rivera interniral skupaj z Unamunom v Forte Ventura in ki zastopa danes najbolj revolucionarno mesto Španije Malaga, da se je vzdignil s sedeža in zakričal: »Živela republika! Smrt vladit!« To je dalo povod za velik skandal, ki se je pa takoj končal, kakor hitro je povzel besedo ministrski predsednik.

Posrečen govor g. Zamore

Govor ministrskega predsednika je bil jako posrečen. Najprej se je spomnil edinih žrtev, ki jih je zahtevala revolucija, to je kapitanov Galana in Garcia Fernandez, ki sta bila ustreljena v Jaci. Nato se je spomnil ustavnih pokretov l. 1812, 1855 in 1869, ko so Španci mislili, da se bodo osvobodili, če pokličejo na prestol tujo dinastijo Bourbonov. Potem je slavil prvo republiko l. 1873. Prehajajoč na današnjo republiko, je dejal: »To je zadnja španska politična revolucija in prva socialna revolucija.« Pravi, da naj bi se socialna revolucija izvršila do konca, pa ne z nasilnimi sredstvi, ampak z ustavnimi metodami liberalizma. Na koncu je dejal: »V tem momentu želi vlada, da se proslavi ustavodajna skupščina, vlada pa podaja pred zastopniki naroda demisijo. Mi samo želimo, da bi vi s svojo delom zasenčili naš skromni trud. Bodite pozorni in vredni, da se vam zahvali domovina in da izpolnili dolžnost pred svojo vestjo.«

Pomoča starega sluga

Govor je žel burne ovacije skupščine in galerij. Dame so mahale z robci in tradicionalnimi španskimi pahljačami, seja pa se je odgodila. Na cesti se je vršil sijajen defile pehote, konjenice in topništva. Pri Puerta del Sol je občinstvo viharno aklamiralo vojaštvo, toda ko se je prikazala na koncu defileja Guardia civil v svojih trivogelnikih, so aplavze zadušili žvižgi.

Ves čas se ni zgodil noben resen incident, puč pa je poskrbel za zabavo stari sluga palače finančne direkcije, ki je bil po pomoti razobesil kraljevsko rdeče-rumeno zastavo. Ko je videl demonstrirajočo množico, je sluga hitro zamenjal zastavo z republikansko, ljudje so pa na račun starega moža zbijali nedolžne šale.

Italija se boji za Bolgarijo

Rim, 16. julija. Tukajšnji sotrudnik tržaškega »Il Popolo de Trieste« je priobčil v tem listu na uvodnem mestu članek o novem položaju na Bolgarskem. Članek polemizira s »Stoencem«, ki je trdil, da je zdravi bolgarski narod na voliču porazil z Ljapčecim njegovo protikrmečko in italofilsko politiko. Fašistični list priznava, da je Ljapčev napravil mnogo napak. Tako bi bil moral skleniti trgovske pogodbe s svojimi sosedmi in se tudi politično približati nekaterim bližnjim državam. Po nastopu Malinova je nastopil nov položaj in mednarodna demokracija svetuje sedanji vladi, naj bi se naslonila na Grčijo, ki jo podpira Anglija, ali pa na Jugoslavijo, za katero stoji Francija. Z Grčijo naj se Bolgarija le sprijazni, meni »Il Popolo de Trieste«, glede balkanske zveze, Jugoslavije in Male antante, pa naj bodo Bolgari raje previdni. Nikdar naj Malinov ne pozabi, da obstoji poleg Francije, Anglije in Društva narodov, tudi Italija in sicer na prvem mestu.

»Giornale d' Italia«, ki piše o isti temi, trdi,

Madjarška v sfiski

Budimpešta, 16. jul. Bethlen nadaljuje konferenco glede madjarskega državnega posojila. Pogajanja so trajala delj časa, nakar je Bethlen pozval k sebi namestnika in zunanjega ministr grofa Khvena Hedervarya, bivšega zunanjega ministra Lajoša Valka in prosvetnega ministra Klebelsberga. Sinoči je bilo v predsedstvu vlade zelo živahno, ker so bili zbrani vsi vodilni politiki. Pozneje se je vršila važna konferenca v Narodni banki, ponoči pa je bila zopet seja ministrskega sveta, o kateri pa niso bila izdana nobena poročila. Se vedno vlada na Madjarskem velika panika, ker so zaprte vse banke in je prepovedano izplačevanje denarja. Po večerajšnji konferenci v predsedstvu vlade se čuje, da bo madjarska vlada mnogo težje vzpostavila red, kakor je prvotno mislila. Vlada bo izdala prehodne naredbе. Izdelanih je bilo več predlogov, katerih izvršitev pa je odvisna od madjarskega državnega posojila. O usodi posojila bo padla odločitev še danes. Danes so bili od ministrskega predsednika zopet sprejeti vsi ministri. Banke bodo odprte v petek, izplačevale pa bodo le vsote do 2000 pengőjev odnosno 10% od vlog. V tem smislu pričakujejo vladno naredbo.

Konec procesa proti Levakoviću

Belgrad, 16. julija. I. Danes ob pol 8 se je nadaljeval razprava proti Levakoviću in tovarišem. Predsednik sodišča Arnerić je dal besedo za zagovornikom. Ko so zagovorniki končali svoje govore, je dobil besedo zastopnik privatnih tožiteljev dr. Simeon Živković, ki je zahteval, da vsi obtoženci solidarno povrnejo škodo rodbini umorjenega Berića v znesku 1.386.000 Din. Končno je predsednik Arnerić dal zadnjo besedo vsem obtožencem. Levaković starejši je rekel, da prizna, da je delal proti državi, vendar pa se ne čuti krivega v toliki meri, kolikor mu očita okrožnica. Levaković mlajši je izjavil, da se pridružuje obrambi, in prosil sodišče, da ga oprosti. Rocić je izjavil, da nima ničesar povedati. Terihaj je rekel, da je popolnoma nedolžen in prosil sodišče, da ga pusti na svobodo, da bo lahko s poštemim delom vzdrževal in preživljal svojo ženo in šest otrok. Šaub je rekel, da se je pri preiskavi pokazalo, da je nedolžen, in prosil, da se ga oprosti. Isto tako so zahtevali svojo nedolžnost Papac, Müller in Jelić. Jelić je rekel med drugim, da je le iz radovednosti poslušal Levakovića starejšega, ker se mu je zdel zanimiv človek. Predsednik je nato razpravo prekinil in sporočil, da bo padla razsodba 23. t. m. ob 10 dopoldne.

Odredbe glede žitne kupčije

Belgrad, 16. julija. Ž. Za pravilno izvrševanje zakona o nakupu in prodaji žita so dobila vsa upravna oblastva v državi točna navodila, da najstrožje kontrolirajo, če se nakup in prodaja žitaric vsi po določenih cenah.

da bi sporazum s Parizom položil Bolgarijo v naročje Romunije in Jugoslavije, sporazum z Londonom pa bi pripeljal Bolgarijo do iskrene prijateljske zveze z Grčijo. »Giornale d' Italia« priznava, da mora Bolgarija na vsak način iskati izhoda iz sedanje težke ekonomske situacije, in poudarja, da bi sklenitev trgovinskih pogodb z Grčijo bila zblizanju med Bolgarijo in Grčijo zelo koristna. Malinov mora dobro proučiti situacijo, ker ni varno za Bolgarijo, če bi prišla v nekakega bolgarskega sporazuma. Bolgari ne smejo želeli prijateljske zaščite male antante, ker se jim lahko pripeti, da bodo zadavljeni. Bolgariji mora biti jasno, da je prijateljstvo Italije mnogo večje važnosti kakor pa dozdnevno prijateljstvo Francije in onih držav, ki ji podajajo roke preko Društva narodov. Fašistični list opozarja, da je Malinov izjavil, da Bolgarija išče podpore velesil in lahko računa ne le na podporo Francije, Velike Britanije in Društva narodov, temveč tudi na podporo Italije.

Imenovanja v področju prometnega ministrstva

Belgrad, 16. julija. I. Z ukazom Nj. Vel. kralja in na predlog prometnega ministra so postavljeni v prometnem ministrstvu: za višjega svetnika ing. Matevž Kolarić, za svetnika Franc Bartol, Nazor Vladimir, Vatroslav Bender, Anton Briksi in Uliuh Grainer. Za upravnika VII. skupine je imenovan Milan Fleša. V istem ministrstvu so postavljeni za pristava VIII. skupine: Pavel Lovrenčić, dr. Milan Derado, Branko Pasek, Vilhar Ervin, Marija Sedlar in Herzog Sidonija. Napredovali so za uradnike VIII. skupine: Steinberger Josip, Pernel Marija, Zemljak Terezija, Škriba Marija, Ferluga Josipina, Šterk Antonija, Toni-Rom Alojzija. Za praktične tehnike VIII. skupine so napredovali: Kovačić Anton, Kocelj Anton, Sule Josip in Povše Viktor. Za arhivske uradnike 9. skupine sta napredovali Kunstke Angela in Maks Julka. Za praktične tehnike 9. skupine sta napredovala Baucer Anton in Kovač Ivan. Za manipulante 9. skupine so napredovali: Pavle Tomec, Karel Flisek, Marija Kincel, Josipina Kosiček, Alojzija Kriše, Josip Vipotnik in Slavka Rojnik.

Francija in Rusija postaneta prijateljici

Pariz, 16. jul. tg. Gospodarska pogajanja med Francijo in Sovjetsko Rusijo, ki trajajo že en teden, so dospela do prvega rezultata. Po uradnih izjavah je Francija razveljavila ukrepe proti ruski trgovini. Rusija je s svoje strani opustila ukrepe napram Franciji.

Arktična ekspedicija »Zeppelin«

Moskva, 16. jul. AA. Raziskovalec Severnega tečaja prof. Wiese odpotuje v soboto z ledolomilcem »Malignom« iz Arhangelska v polarne kraje. Tam se sestane z zrakoplovom »Grofom Zeppelinom«. Prof. Wiese poudarja, da je uspeh sedanje ekspedicije v polarno ozemlje največjega pomena za bodoča raziskovanja v teh krajih.

Šahovska olimpijada

Praga, 16. jul. tg. Danes se je odigralo 7. in 8. kolo šahovskega turnirja. 7. kolo je poteklo takole: Avstrija : Norveška 2½:1½, Amerika : Švedska 2:1 (1), Švica : Danska 2:1 (1), Poljska : Španija 2:1 (1), Jugoslavija : Litva 1½:1½ (1), velenojster dr. Vidmar je zgubil proti Mikenasu, ki je nova zvezda sedanje olimpijade; tudi svetovnemu mojstru Aljehinu se ni posrečilo premagati ga; Nemčija : Latvija 2½:1½, Madjarska : Holandska 2½:1½, Češkoslovaška : Italija 1½:½ (2), Francija : Anglija 1½:1½ (1). Romunija je bila prosta.

8. kolo je poteklo takole: Poljska : Romunija 2½:½ (1), Amerika : Jugoslavija 1½:1½ (1); Kasgan je dobil proti dr. Vidmarju, ki je imel danes črni dan; Švedska : Norveška 2:1 (1), Danska : Španija 3:1, Nemčija : Madjarska 2:1 (1), Anglija : Avstrija ½:½ (3), Francija : Italija 1:1 (2), Latvija : Švica 1½:1½ (1), Češkoslovaška : Holandska 2½:½ (1). Litva prosta.

Stanje po 8. kolu je: Poljska vodi z 21½ (2), njej sledijo Amerika 18½ (4), Nemčija, Latvija 18 (2), Anglija 17½ (6), Češkoslovaška 15½ (3), Jugoslavija 15 (2), Avstrija 14½ (4), Švica 14½ (2), Madjarska 14 (4), Holandska 14 (3).

Mussolinijeva zadnja beseda?

Rim, 16. jul. Fašistični tisk skuša resolucije vodstva fašistične stranke, ki je zagrozilo Vatikanu z obnovitvijo revolucije in napovedalo v ta namen poizkusne mobilizacije fašističnih mas, s svojimi komentarji podkrepiti. Fašistični listi menijo, da je stališče, ki ga je zavzel fašizem s temi sklepi, končno veljavno in neizpremenjeno. V polemiki nosi zastavo zopet »Giornale d'Italia«, ki zavrača svetega očeta in trdi, da se katoličanom v Franciji, Češkoslovaški in Jugoslaviji godi slabo in da v nobeni državi na svetu ni katoliška cerkev tako svobodna, kakor v Italiji. List poudarja, da je absurda institucija sv. stolice, da so se v fašistične vrste vrinili framasoni; res pa je, da obstojijo zveze med Vatikanom in prostozidarstvom! V svoji protifašistični polemiki je ostal Pij XI. povsem osamljen v svetu... Na drugi strani pa so se vse zdrave narodne sile v tujih državah postavile na stran fašizma.

Listi pridružujejo izjavo petih duhovnikov iz Minervino Murge v Apuliji, ki za zagovarjajo Mussolinijeva politiko napram Cerkvi. V resnici pa ti duhovniki takoj v uvodu izjavljajo, da so globoko vdani svojemu poslanstvu in sv. očetu. Nadalje pravijo, da istočasno globoko ljubijo svojo domovino in fašistični režim, ki je dvignil moralno vrednoto italijanskega naroda in priznal veri tisto mesto v italijanskem narodu, ki mu ga sovražniki domovine in vere niso hoteli priznati; ti duhovniki trdijo nadalje, da Bahila vzgaja mladino v patriotičnem in

verskem duhu, to je v ljubezni do Boga in domovine.

Don Sturzo v Madridu?

»Lavoro Fascista« poroča, da se nahaja v Madridu Don Sturzo, bivši tajnik italijanske ljudske stranke, ki je prišel iz Pariza. Stopil da je takoj v zvezo z antifašističnimi politiki. Sedanji položaj katoliške akcije v Italiji bi dal izraziti za to, da bi z raznimi protifašističnimi gesli reorganiziral Katoliško akcijo v Španiji in ji dal novega življenja.

Pokrajinska vodstva fašistične stranke so že izvedla sklep osrednjega vodstva, da ne smejo biti fašisti istočasno člani fašistične stranke in katoliških organizacij. Iz Trsta poročajo, da je pokrajinski fašistični tajnik pozval člane, ki so morda vpisani v Katoliško akcijo, da še v teku večerajšnje dne izročijo tajništvo prepis pisma, s katerim so javili katoliškim organizacijam svoj izstop.

V čigavem interesu?

Ljubljana, 16. julija 1931.

Dočim je celo inozemski tisk, ki sicer ne prikriva svojih protikatoliških smernic in ni na razvoju dogodkov v Italiji neposredno prizadet, kakor na primer pariški »Populaire«, »Manchester Guardian« in drugi izrazil svoje zadoščenje nad odločnim nastopom sv. očeta proti fašizmu, ali pa so se

Nemškemu ljudstvu trda prede

Berlin, 16. jul. tg. Pred bankami so se danes zbirale množice ljudi. Ponekod je morala posredovati celo policija. Pred nekaterimi bankami je grozilo, da pride do pretepa. Mali vlagatelji so bili silno razburjeni, ker so banke izplačale le podjetnikom potrebni denar za plače. Malim vlagateljem so se ugodele zahteve le za težke slučaje, kakor za nesreče, smrti, in to samo v omejeni meri. Splošna trgovina v Nemčiji je zaznamovala danes zelo malo kupelj. Lusuzne trgovine sploh niso poslovale, toda tudi trgovine z oblačili in galanterijo so mnogo trpele zaradi pomanjkanja kupelj.

Funt-sterling pada

London, 16. jul. AA. Skoraj vse države montlizirajo svoje zlate zaloge, da se pripravijo na eventualne posledice nemške gospodarske krize. Prvi po uvedbi zlatega standarda je funt sterling te dni tako padel, da se že izplača prodaja zlata v inozemstvo. Da reši marko, je nemška državna banka zvišala obrestno mero do neverjetne višine. Gospodarski krogi gledajo s skrbjo na razvoj gospodarske krize v Nemčiji. Nemške banke odprejo svoje blagajne danes. Vlada bo najbrž s strogimi odredbami preprečila dvig vlog.

Odredbe nemške vlade

Berlin, 16. jul. AA. Vlada je snoči izdala nove zasilne odredbe. Banke smejo od 16. do 18. julija izplačevati v gotovini samo zneske za mezde in plače, za brezposelnostne podpore, za socialne davke, za zavarovanje, za davke in za javne dajatve. Terminalski posli v inozemskih plačilnih sredstvih so prepovedani. Inozemska plačilna sredstva in terjatve v inozemski valuti dobavljiva in oddaja samo narodna banka. Nadalje je vlada prepovedala, da se objavljajo cene o inozemskih plačilnih sredstvih, o državni marki in o vrednostnih papirjih.

Berlin, 16. julija. tg. Tudi včeraj so se stekale v državno banko devize. Praznovanje nemških bank, ki je bilo določeno na včeraj in danes, se je podaljšalo do sobote. Nemško gospodarstvo se mora torej prilagoditi še nadaljnjim trem dnevom bančne praznovanja. S skupnim sodelovanjem bank in vlade bo pa omogočeno izplačati mezde. Tozadevni znesek bo znašal okoli 20 milijonov mark.

Berlin, 16. julija. AA. Tukajšnji politični krogi so zelo zadovoljni z dosedanjim uspehom zasilnih odredb. Gospodarski krogi poudarjajo, da je finančna napetost popustila in upajo, da bo kancelar Brüning pred odhodom v Pariz najbrž omilil ostrost nekaterih odredb. Na vsak način pa odredbe ne bodo ukinjene v ponedeljek.

Tečaji v Berlinu

Berlin, 16. julija. tg. Državna banka kot imeteljica monopola nad devizami je danes uradno objavila notacij v devizah, in sicer je banka notirala: Holandska 169,58 den., 169,92 vred. pap., London 20,475 den. in 20,515 vred. pap., Newyork 4,109 den. in 4,217 vred. pap., Pariz 16,49 den. in 16,53 vred. pap., Švica 81,87 den. in 82,03 vred. pap., Španija 39,95 den. in 40,04 vred. pap., Avstrija 59,24 den. in 59,36 vred. pap., Kopenhagen 111,76 den. in 112,98 vred. pap., Italija 22,055 den. in 22,095 vred. pap. Te notacije so z ozirom na zadnjo soboto skoraj nespremenjene.

Berlin, 16. jul. tg. Nemška državna banka je notirala danes še sledeče devize: Jugoslavija 7,498 den., 7,452 vred. pap., Budimpešta 73,42 den., 73,54 vred. pap., Romunija 2,504 den., 2,510 vred. pap.

Položaj na naših borzah

Zagreb, 16. jul. Z. Dogodki v Nemčiji so imeli na naših borzah minimalen vpliv. Naši gospodarski krogi ne gledajo na situacijo v Nemčiji pesimistično in upajo, da se bo končalo vse brez večjih komplikacij. Čeprav na naših borzah Berlin ne notira, se kljub temu marka kupuje po 13 in 13,35 Din. Na naših borzah se je danes dvignil zlasti Pariz, medtem ko je v Londonu znatno slabejši. Budimpešta na naši borzi danes ni notirala, gospodarski krogi pa imajo v isto veliko nezaupanje.

V Angliji so nalive!

London, 16. julija. AA. V Angliji so veliki nalive. V Londonu je deževalo neprenehoma 24 ur, česar ne pomnijo že več let. V Dublinu je vdrla voda v več krajih v kleti, da se morali poklicati gasilce.

Vročina v Belgradu

Belgrad, 16. jul. I. Te dni vlada v Belgradu neznozna vročina. Ljudje ponoči ne morejo spati. Vsa kopalnica so nabit polni ljudi.

Dunajska vremenska napoved: Na Severni Alpah in na vzhodu naraščajoča oblačnost. Na jugu pretežno jasno, zmerno toplo.

Na Brezje!

Številni proglasi, ki prihajajo iz posameznih župnij, pričajo, da bodo Brezje v nedeljo, dne 26. julija, pričela veličastne manifestacije. Ljubljanska škofija bo ta dan proslavila na lepi božji poti pri Mariji pomagaj 1500 letnico eklezijskega koncila. Hkrati bo ta verska manifestacija viden znak naše resne volje, da hočemo misijonarja Friderika Barago počastiti tudi na naših oltarjih. Vsa proslava se bo izvršila v sledečem redu:

1. V soboto 25. julija ob 8 zvečer slavnostna pridiga, nato rimska procesija z lučkami. Med procesijo se bodo pele litanije Matere božje.
 2. V nedeljo 26. julija ob 10 pridiga gosp. J. Plevnika, župnika iz Amerike. Nato sv. maša na prostem, katero daruje ljubljanski knezoškof dr. G. Rožman.
 3. Deputacija izroči g. knezoškofu spomenico za povečanje misijonarja škofa Barage.
 4. Versko zborovanje, katerega otvori zastopnik škofijskega odbora KA: a) Pozdrav zastopnika KSK Jednote iz Amerike. b) Pozdrav g. predsednika Baragove zveze J. Grdine. c) Marija Mati božja, govor. d) Misijonar škof Friderik Baraga, govor. e) Povsod Boga, pojo vsi verniki s spremljevanjem godbe. f) Procesija, v kateri se nese čudodelna podobna nazaj v cerkev.
 5. Po cerkveni slovesnosti koncert jeseniške godbe v parku.
 6. Ob 2 pete litanije.
- Romarska cerkev na Brezjah bo na predvečer proslave bajno razsvetljena. Verniki, ki se udeležijo rimske procesije, naj si pravočasno preskrbe sveče. Cerkev bo vernikom vso noč na razpolago. Vendar se prosí, da opravijo verniki kolikor mogoče sv. spoved že doma.

Čudodelna podoba Matere božje se bo v slovesni procesiji ob trideset na 10 prenesla iz cerkve na prosto, kjer bo postavljen poseben oltar za sv. mašo.

Polovična vožnja velja za vse vlake od 24. do 29. julija. Izkaznice, ki upravičujejo do polovične vožnje, se dobe po 5 Din v Prosvetni zvezi. Na vstopni postaji kupi vsakdo vozni listek do Otočar ter prosí za mokri žig. Na Otočar se vozni listek ne odda, ker velja tudi za nazaj. Izkaznice se bodo urasale na Brezjah na vogalu v parku. Č. župni uradi se naprošajo, da blagovolijo sporočiti čimprej število udeležencev, da moremo pravočasno obvestiti direkcijo drž. železnice radi ojačenih oz. posebnih vlakov. Vabimo društva in Marijine družbe, da se proslave udeležijo z družbenimi zastavami.

Iz dolenjske „Sahare“

Suha krajina se spreminja v pravo puščavo. Drevo po gozdovih se je že začelo sušiti radi silne vročine. Razume se, da so tudi poljski pridejki po večini uničeni. Zadnjič je padlo nekoliko dežja 21. junija, pa še ta je padel v velikem delu žužemberske občine kot silno debela toča, ki je popolnoma uničila vse polje v Hinjah in sosednjih vaseh. Ker je ravno tam tudi lani pobila toča, zato mnoge družine stradajo in s strahom pričakujejo zime. Pa tudi drugod, kjer ni bilo toče, je suša povzročila prezgodnje zorenje žita, ki je zelo slabo in lahko. O sejanju ajde in repe ni govora, ker je zemlja izsušena kakor zidna opeka. Najhuje trpljenje za ubogega Kranjčana pa je, da so vodnjaki prazni. Po nekaterih vaseh imajo še nekaj mlakuž, ki se jih poslužujejo tudi kot pitne vode, večinoma pa so že navezani na umazano Krko. Tako vozijo vodo v vas Plešivico in druge vasi, ki so par sto metrov nad Krko in se zamude 4 ure in še več, da pripeljejo kakih 150 litrov vode. Vseled slabih in ilovnih polov ni mogoče peljati več na enkrat. Zato morajo voziti vodo dvakrat na dan in je vprežna živina tako izmučena, da ne more opravljati nobene druge vožnje, kakor voziti vodo. Pogled na izsušeno polje pa priča, da se bo denarni krizi pridružila še — lakota. Bog ve, kateri rod bo dočakal toliko obetani vodovod v Suho krajino, ki bo Kranjčani rešili tega groznega trpljenja.

Šmartin v Tuhinju

»Slovenec« je že napovedal lepo cerkveno slovesnost, namreč 25letnico mašništva našega g. župnika Ivana Opeke. Gospod jubilar je sicer že le obhajati ta svoj dan tiho in skromno, tako, kakršna pač je, tih in skromen v vsem svojem življenju in udejstvovanju. Farani nasprotno smo pa komaj čakali, da damo duška čuvstvom hvaležnosti in ljubezni; skrivaj, ko gospoda ni bilo doma, smo postavili mlaje in okrasili pot od cerkve do župnišča. Ob večernem mraku v soboto je slovesno zvonjenje in močno streljanje oznanjalo, da šmartinska fara praznuje nastopni dan jubileja svojega ljubljenskega dušnega pastirja. Od blizu in daleč je ljudstvo privrelo in se zbralo pred župniščem, da prisostvuje podoknici. V luči umetnega ognja in obilnih lampijončkov je pomnožen domači zbor pod vodstvom neumornega pevovodje g. Maksa Zoreta zapel par pozdravnih pesmi, nakar so sledile obilne čestitke, ki so prihajale od srca in segale globoko v srce ne samo g. slavljence, temveč vsem navzočim ter povzročile marsikatero solzo hvaležnosti. V nedeljo pred sv. mašo je zopet oživel prostor pred župniščem. Šolska mladina z učitelstvom na čelu, predstavniki občine, Marijini družbi in požarna bramba, vse je tekmovalo, da izrazi svoje čestitke in hvaležnost njemu, ki ga ljubi. Skozi gost spalir svojih župljanov, spremljan od obilne assistance duhovnikov sosedov in g. dekanom in o. gvardijanom iz Kamnika je g. slavljence korakal kot pred 25 leti krepko pred oltar Gospodov. V cerkvenem govoru, ki ga je govoril brat jubilara, g. kanonik dr. Mihael Opeka, je govornik z njemu lastno temeljitostjo v izklesanih besedah orisal delo duhovnika za zveličanje posameznika in cele župnije ter se v imenu cele župnije zahvalil Vsemogočnemu za vse milosti, ki jih je slavljence dobival tekom 25 let v tako obilni meri i za se i za njegovi skrbí izročene duše. S himno »Tebe Boga hvalimo« po slovesni sv. maši smo skupno klicali: »Zahvala Tebi Vsemogočni, da si nam ga dal, zahvala, da si nam ga ohranil — ohrani nam ga še do zlate in diamantne daritve, da bo obilnejše njegovo zaslužnje in plačilo v večnosti!« Bog z njimi!

Mirna

Moža poštenjaka zadnja pot. Pogreba, kakršnega je imel 15. julija Jože Katerle, posestnik na Selu, Mirna že dolgo ne pomni. Čeprav je bil pogreb šele ob 10 in v hudi vročini, je bila udeležba naravnost ogromna. Kredo s pokojnikom so nosili domači (seleški) gasilci v kroju, za njo pa so žli korporativno gasilci vseh treh društev v fari: Sela, Mirne in Sevnice, in občinski odbor z županom na čelu. Pogreb je vodil domači g. župnik ob asistenci šentrupeškega kaplana g. Flajnika, pevec pa so mu zapeli par v srce segajočih pesmi in slovo... Pokojni je bil star šele 42 let, ter zapuščal mlado vdovo in 4 majhne otročiče. Bil je dober napram vsakomur in z vsemi prijatelji, sovrznikom ni imel. V javnosti ni bil v ospredju, vendar je bil vedno zvest katoliškemu načelom in kot tak mogoče na mestu — veterinarstva in kmetištva ni poznal. Bočji mu blag spomin. Zaljučiti družini naše iskreno sočutje.

Obupen položaj naših rojakov v Nemčiji

Prejeli smo poročilo iz Nemčije, v katerem se nam slika položaj naših tamkajšnjih rojakov kot skrajno kritičen, da obupen. Splošna kriza v Nemčiji vpliva naravno prav posebno neugodno še na inozemce. Pet milijonov brezposelnih! Jasno je, da inozemci pridejo med prvimi na vrsto. 80—90% naših ljudi je brez posla. Nekoliko bolje je na levem bregu Rena, kjer je pa le manjši del naših ljudi, le tri večje kolonije. Glavni del je na desnem bregu, v Westfaliji, in tam je stiska velika. Brezposelnih dobivajo nekaj časa podporo, potem pa tudi tista preneha, in kaj potem? Od česa živeti? V Wehofenu so brez dela že dve leti. Nekateri jedo samo še enkrat na dan krompir, drugega nimajo. Da morejo plačati stanarino, jim prodajajo prašiče iz svinjnjakov. Večina pa nima nič več ne v hlevu, ne na mizi.

Kaj storiti? Domov iti? Za pot nimajo, ali jim bo domača država plačala? Kam naj gredo s pohištvom? Komu prodati? Proč metati? Doma novo kupovati? Če pridejo sem, kako se jim bo tu godilo? Kje je delo? Kje zaslužek? Kam z otroci?... Ne kaže. Kakemu posameznemu mor-

da, vsem skupaj nikakor. Torej tam čakati? In stradati? Od lakote umirati?... Sila je prišla do vrha — pravi poročilo — če ne bo od nikoder pomoči, utegnejo mnogi do zime res od lakote umreti...

Ali bi jim domovina mogla kaj pomagati? A kriza je tudi pri nas. Krompirja pa imamo dosti in fižola, ki ga v Nemčiji skoro ne poznajo, tudi. In kmet ga ne more v denar spraviti. Lahko bi ga jim toliko poslali, da bi nekaj zaleglo, — a transportne stroške, kdo jih bo plačal? Država? Kaj pa, če bi se pogodila z Nemčijo in Avstrijo, da bi vozili bolj poceni ali zastoj?... Nekaj otrok pride letos zopet na Slovensko.

Naš stari in zvesti prijatelj g. Tensundern se trudi za to. Pridejo pa le bolj oni, ki imajo tu sorodnike. Drugih si ne upa nadlegovati. — Naj torej pridejo, da se pri svojih sorodnikih pošteno najdejo, pa tudi naskakejo, nasmajejo in navesle slovenske zemlje! — Ako pa želi kdo kakega teh ubogih otrok, če tudi ni z njim v sorodu, iz ljubezni sprejeti za nekaj tednov pod svojo streho in k svoji mizi, naj to prijavi Kari-tativni zvezi v Ljubljani, Marijanišče!

Razširjenje bolnišnic

Pod predsedstvom pomočnika gosp. dr. Pirk-majerja Otmarija je poslovalo v dneh 9., 10. in 11. julija 1931 ob prisotnosti delegata ministrstva za socialno politiko in narod. zdravje g. dr. Milovanovića Vojislava v Ljubljani komisija, ki je ugotovila gradbeni program za razširjenje obče državne bolnišnice v Ljubljani, bolnišnice za ženske bolezni v Ljubljani in bolnišnice za duševne bolezni Ljubljana-Studenec.

Po lokalnem ogledu in na osnovi referatov predstavnikov bolnišnic je komisija ugotovila, da bi bil za le-te zavode neobhodno potreben sledeči gradbeni program:

1. Za občo državno bolnišnico v Ljubljani: 1. Zgradba novega kirurškega oddelka za 300 bolnikov; po zgraditvi novega oddelka bi se sedanji kirurški oddelki porabil za otorinolaringologijo, urologijo in ortopedijo. 2. Zgradba oddelka za prsne bolezni za 200 bolnikov. 3. Povečanje infekcijskega oddelka za kapaciteto 115 postelj. 4. Povečanje dermatološkega oddelka. 5. Zgradba stanovanjskega poslopja za pomožne zdravnike in strežniško osebje. 6. Zgradba gospodarskega poslopja na zemljišču ob Kodoljevi cesti. 7. Zgraditev centralne pralnice na istem zemljišču. 8. Povečanje bolnišnične kuhinje. 9. Povečanje upravnega po-

slopja v svrhu razširitve sprejemnega urada. 10. Adaptacija bivše ledenice, ki se preuredi za delavnico. 11. Nabava novega parnega kotla. 12. Zgradba mostiča preko Ljubljanice radi zveze z novimi paviljoni na kupljenem zemljišču ob Poljanskem nasipu.

B. Pri bolnišnici za duševne bolezni na Studencu: 1. Instalacija nove centralne kurjave. 2. Zgraditev kopalnic pri obeh dvonadstropnih poslopih za mirne umobolne. 3. Prizidki pri obeh oddelkih za nemirne umobolne na Studencu v svrhu pridobitve do 100 novih bolniških postelj. 4. Zgradba novega enonadstropnega paviljona za imovitejše plačujoče bolnike za 80 bolnikov. 5. Nakup zemljišča za razširjenje bolnišnice za duševne bolezni na Studencu.

C. Pri bolnišnici za ženske bolezni v Ljubljani. Dvig sedanjega poslopja ženske bolnišnice za eno nadstropje.

Za izvedbo navedenega minimalnega programa v vseh teh zavodih bi bila potrebna okrogla vsota Din 72.500.000. — Umljivo je, da je z ozirom na vladajoče gospodarske prilike izvršitev tega gradbenega programa, četudi obsega le nujna in neodložljiva dela, mogoča le postopoma v več etapah.

K otvoritvi nove bakarske železnice: Zastopnik Nj. Vel. kralja in ostali odličnjaki pozdravljajo prihod prvega vlaka na novi kolodvor.

Konec procesa proti mesarjem

10 mesarjev oproščenih, 32 pa obsojenih na zapor in denarne globe

Maribor, 16. julija.

V sredo zvečer ob sedmih se je razprava prekinila ter ob pol 21 nadaljevala. Porotna dvorana je bila natlačeno polna, kar pač najbolje dokazuje, kako veliko zanimanje je med mariborskim občinstvom za ta socialno gospodarski proces. Nadaljevalo se je zasliševanje nekaterih prič. Branilci so stali predlog, da bi se v zadevi loja in nakupovanja kože s strani tovarnarjev pritegnile nekatere nove priče. Nato so se prečitali kazenski listi, nakar je govoril državni pravdnik dr. Hojniki, ki je predlagal obsodbo vseh obtožencev v smislu čl. 8 zakona o pobijanju draginje. Sledili so zagovorniki branilcev dr. Leskovarja, ki je zastopal F. Hohnjeca, dr. Stajnka, ki zagovarja okoli 20 mesarjev, dr. Vauhnik kot zastopnika mesarjev Kir-bisa in Vlahoviča, dr. Reismana kot zastopnika Ro-ze Detiček ter dr. Faningerja kot zastopnika F. Filipiča. Zagovorniki so v glavnem navajali težka davčna bremena, ki jih morajo nositi mesarji, na drugi strani so posamezni zagovorniki naglašali, da ne dobijo mesarji danes več toliko za kože in loj, kakor so dobivali prej. Razprava je trajala do 23. nakar je sodnik Levstek razglasil, da se bo sodba izrekla v četrtek ob 17.

Sodnik je ob 19 razglasil sodbo, v smislu katere je 10 obtožencev oproščenih, 32 pa obsojenih: oproščenji so: Roza Detiček, Štefan Dobavičnik, Franc Hohnjec, Josip Kirbiš, Friderik Reismann, Blaž Sardinšek, Franc Smode, Franc Stibil, Anton Verbošek. Obsojeni pa so bili: Franc Bach na 15 dni zopora in 750 Din denarne kazni, v slučaju ne-iztirljivosti nadaljnjih 15 dni zopora; Ivan Benzik st. 8 dni zopora in 400 Din denarne kazni ali nadalj-njih 8 dni zopora; Ivan Benzik ml. 8 dni zopora, 400 Din kazni, ali nadaljnjih 8 dni; Franc Borsič 15 dni zopora, 750 Din kazni, ali nadaljnjih 15 dni; Roman Brezočnik 25 dni zopora, 1250 Din kazni, ali nadaljnjih 25 dni. Josip Draš 15 dni in 750 Din kazni, ali nadaljnjih 15 dni. Jernej Sigler 8 dni in 400 Din, ali nadaljnjih 8 dni; Franc Filipič 25 dni in 1250 Din globe, ali nadaljnjih 25 dni, ter izguba obrti za 2 meseca; Blaž Gselmann 8 dni in 400 Din globe, ali nadaljnjih 8 dni; Alojz Kliček 15 dni in 750 Din, ali nadaljnjih 15 dni; Franc Kramberger 8 dni in 400 Din; Ivan Lah 15 dni in 950 Din; Jo-sip Leyrer 8 dni in 750 Din; Ivan Lipovšek 8 dni in 400 Din; Avgust Lobnik 8 dni in 400 Din; Josip Plahuta 25 dni in 1250 Din; Josip Počgajnik 15 dni in 750 Din; Ivan Polanec 8 dni in 400 Din; Oto Poleg 8 dni in 400 Din; Anton Rodi 8 dni in 400 Din; Franc Romih 8 dni in 400 Din; Lenart Smrekar 15 dni in 750 Din; Rudolf Sollak 8 dni in 400 Din; Franc Šunko 8 dni in 400 Din; Franc Veršič 8 dni in 400 Din; Viktor Viher 15 dni in 450 Din; Ljudevit Vlahovič 15 dni in 450 Din; Kar-rol Veitzel 8 dni in 400 Din; Friderik Vutte 8 dni in 400 Din; Martin Zalokar 15 dni in 750 Din; Jo-zokaly 8 dni in 400 Din; ter Franc Zokaly 25 dni in 1250 Din globe. Stroški kazenskega postopanja se izrečejo za izterljive, obenem se sodba objavi tudi v Uradnem listu.

Ljudi se je že polastil obup. Vsi žalostno zro v bodočnost, ker čutijo, da bodo prišli zelo žalostni dnevi.

Trije ponesrečenci

Ljubljana, 16. julija.

Na cesti v Jarše so se sinoči stekli trije moški. Eden od teh je z nožem napadel 32letnega Domi-nika Ubita, stanujočega na Zaloški cesti 55 v Mo-stah. Prizadejal mu je več ran po životu in na rokah. Kako je prišlo do spopada, si priče naspro-tujejo in bo resnico dognalo sodišče. Mi pa se ome-jimo samo na konstatcijo, da je bil Ubit prepeljan v bolnišnico.

16letni instalater Janz Koncila iz Kleč 11, je večeraj popoldne na Ježici padel s kolesa in se resno poškodoval na glavi.

Francu Bajdi, 72letnemu kočarju iz Čezanj 17 pri St. Janžu, je padel na levo nogo težak hlood in mu jo zlomil. Vsi trije ponesrečenci se zdravijo v ljubljanski bolnišnici.

Glavni voditelji KSK Jednote pri nadškofu dr. Jegliču. Od leve na desno: duhovni vodja J. Plevnik, predsednik Opeka, nadškof dr. Jeglič, podpredsednik Germ, glavni tajnik Zalar.

Kočevski se zopet obeta slaba letina

Kočevje, v juliju.

Kdor je že kedaj hodil po kočevski zemlji, ta ve, kako siromašna in uboga je in da se mora kočev-ski kmet mučiti noč in dan, če hoče, da mu njegova peščena in kamenita zemlja kaj obrodi. Če dobro obrodi, se preživi za silo z vso svojo družino, če obrodi slabo, potem je pri hiši skozi vse leto gladež in stradež.

Tako »suh« leto se obeta kočevski deželci letos. Toča, ki je padla sredi druge polovice me-seca junija, je zajela tretino Kočevske, to se pravi vse vasi od naše Suhe krajine preko Koprivnika do Mozlja. Pobila in posekala je vse, karkoli je rastle po polju. Kmet je moral žalostne ostanke svoje setve samo pokositi in požeti.

Kolikor krajev ni zasela toča, je sedaj zajela te kraje grozna suša. Močno julijsko sonce pali in uničuje vse pridele. Trava je skoraj izgorela, ko-ruza popolnoma uničena, poznih jesenskih pridel-kov sploh ne bo. Vseposvdo tarnajo kmetje nad strašno sušo. Edino žita bo letos še nekaj.

Letošnja suša je tudi kriva, da bo sadno drevje slabo obrodilo. Ze lani niso kmetje pridelali sko-raj nič mošta in letos v jeseni ne bo dosti boljše. Suša je močno prizadela vse kraje nad Mozljem, Kosteljsko kotlino, Kočevsko reko, Gotenico in Grčar-ice. Kmetje zro obupano na svoje polje, ki so ga v bridkem trpljenju obdelali in se nadejali slad-kega plačila v jeseni.

Največ trpe vseh suše hribovske vasi. Čim malo višje leži vas, že ne dobi več sveže in pitne vode. Studenci, sicer polni najboljših vode, so usah-nili, ravnotako tudi vse vaske mlake, tako da mo-rajo ljudje čisto po dve uri daleč po vodo. Radi tega trpi močno živina, ki ne dobiva za svojo ži-vljenjsko potrebo potrebne vode.

V jeseni, ko bodo drugje spravljali svoje pri-delke v žitne šrambe z veselja polnim obrazom, bo stal naš žitak siromašni kočevski kmet križem rok in z bridkostjo v srcu pričakoval lačne zime, prihodnje spomladi in poletja.

Vlom pri belem dnevu

Murska Sobota, 15. julija.

Gombocove v sosednem Krogu je zadela raz-meroma huda nesreča. Reveži so postali žrtev zlobne roke. Gombocovi so reveži in se le s težavo pre-življajo. Pred kratkim so prodali neko živinčev. Z dobljenim denarjem so si hoteli nekoliko odpomči. Neusmiljen hlovek jim je prekržil račune. Dopol-dne, ko je bila vsa družina na delu, se je prikradel v hišo in je odnesel vse denar. Tatu ni nihče opazil. Tudi poznejše zasledovanje ni rodilo uspeha. Tatvi-na je za družino velik udarec. Odnešeno je tako-rekoč vse »bogastvo«.

Trbovlje

Rudarsko romanje na Brezje se bo letos zopet vršilo, ako se prilagi dovolj rudarjev iz Hude ja-me in Senovega, ki so se lani želeli udeležiti skup-nega romanja, a ni bilo več mogoče. — Po mož-nosti se naj prijavijo vsi takoj oz. do prib. nedelje.

Redukcije pri Dukiću. Do konca meseca je bilo s 15. t. m. odpovedano 130 delavcem vsled zmanjšane obrata. Nekaj reducirancev je bilo od rudnika kar »izposojenih« pri Dukiću, tem je bilo obljubljeno, da bodo h trboveljski nazaj sprejeti. Sicer se pa že tudi pri rudniku kar obetajo re-dukcije.

Njega ni — namreč škropilnega avta, ki bi s 15. t. m. moral nastopiti svoj posel in je v dogo-voru, da Škodove tovarne plačajo vsak dan zamude 500 Din, kar je precej, še hušji pa prah po naši edini prometni cesti.

Novo hišo je prišel zidati fotograf Weis na-sproti urarju Borušaku.

Igro s petjem priredil mladinski zbor v Dru-štvenem domu prihodnjo nedeljo ob pol štirih po-poldne.

Stari trg pri Ložu

Letos se vse izredno razvija. V prvi polovici leta je bilo že 36 porok, rojstev samo 48, mrliev pa 40, med temi dosti starih (po 82, 79, 83, 84 dva, 93, 80 dva, 87 let). Dočim je jeseni 89letni Matija Mlakar iz Knežje njive padel z breze v gozdu in se ubil, je 4. julija padel z visoko naloženega senenega voza med splašene vole sredi klanca v vasi Gor. Jezero 80 letni Franc Kočevar iz Podloža in se ubil. Slava in čast možem in ženam na kmetih, ki do tako pozne starosti delajo in trpe, dočim iz drugih stanov toliko mladih ljudi postopa! — Pri nas je zavladala suša, ki bo v par dneh katastrofalna. Fi-žol, pesa, koruza, najbolj pa olava bodo uničeni. Tudi žita so prehitro dozorela in zrno izpada. Edino za spravljanje sena, zlasti jezerine iz cerkniškega jezera (katerega jugovzhodna polovica pa spada v našo občino), je to vreme ugodno. Na tisoče voz je že šlo ven, same čiste, mlade robe. Voda je usah-nila tako, da je le tu in tam še kakšna mlačna luža. Po ribe so hodili z avtom iz Ljubljane. Menda ni-kjer na svetu ni toliko rib (ščuke, klini) kakor tu. Zdal jih straži, lovi in prodaja ljubljanska »Ribac«, ki strogo preganja domačine, ki ob pamtviceh radi rešujejo ribe »suh« smrti. Zadnji čas hoče »Ribac« napraviti tukaj vališče. Po svojih zaupnikih je pred-lagala tukajšnji občini, da ji prepusti občinski svet s studencem in staro žago pri Belem malnu za 20 let v zakup za vališče. Pa se občinski odbor ni dal ujeti na to vabo, ker bi bil s tem ogrožen vodovod, po katerem zopet sorašujejo.

Ljubljana

Foboj na Ljubljanskem polju

Alkohol je zopet zahteval žrtve včeraj popoldne v Jarsah. V šentnjerjevi gostilni so popivali že dopoldne gozdni čuvaj Hribar, delavec Kustrin in krovski delavec Dominik Ubit. Popoldne so bili že vsi preveč dobro razpoloženi, popevali so, naka so se pred hišo sprli in nastal je pretep s kamni in nožem. Hribar je dobil s kamnom rano na glavi, Dominik Ubit pa več ran z nožem. Delavca sta pobegnila, nakar ju je našla policija v bližini Most. Ubita Dominika so prepeljali v bolnišnico, kjer so konstatirali, da ima izmed šestih ran tri v pljučih in eno v trebuhu. Njegov položaj je zelo resen. Kako je prišlo do poboja, bo dognala policija.

Priljubljeni odbor za razstavo mesta Ljubljane na razstavi vseh mest dravske banovine, ki se priredi na letošnjem velesejmu v jeseni v Ljubljani, se obrača tudi do zasebnikov, zlasti zbirateljev s prošnjo, da blagovolijo posoditi ali prepušiti vse znamenite, za ljubljansko zgodovino značilne predmete. Mnogo starinskih in tudi novjših posebnosti je v zasebni posesti, kakor slike, risbe, gravure i. dr. z Ljubljano ali najbližje okolice (celotni, širši ali detajlni pogledi) od najstarejše dobe dalje. Dobrodošle so slike, risbe ali dobre fotografije zgodovinskih in važnih dogodkov v Ljubljani, zaslužnih osebnosti in prizorov iz življenja ljubljancev od stare dobe doslej. Išče mo stare značilne ljubljanske noše in uniforme, orožje, znake (embleme), cehovske listine, skrinjice in znake, prapore, slikane stare napisne table, kolajne, znamke in sploh vse redke, splošni javnosti neznane spomenike iz ljubljanske preteklosti. Vse predmete pregleda in izbere najvažnejše oziroma najzanimivejše posebna strokovna komisija. Pripravljeni odbor prevzame za sprejete razstavne predmete popolno jamstvo in se vsi predmeti seveda tudi zavarujejo. Ustne in pisne prijave sprejema mag. svetnik dr. Brilej Arnošt na mestnem magistratu, soba št. 24, v I. nadstr., vsak delavnik od 9 dopoldne do 13. popoldne do 31. ulaja 1931.

Važna občinska seja. Danes se vrši seja občinske uprave, na kateri bodo sprejeti prav važni sklepi. O nekaterih predlogih smo že poročali. Važna bo pred vsem razprava o novem zavetišču za onemogle. Mestna hranilnica ljubljanska je sklenila, da zgradi ob priliki desetletnice vlade Nj. Vel. kralja (15. avgusta t. l.) novo zavetišče za onemogle in sicer iz razpoložljivih rezerv v znesku 4 milijone dinarjev za zgradbo in enega milijona dinarjev za opremo zavetišča. Mestna občina ljubljanska bo preskrbela v severnem delu mesta stavbišče. Predvidena sta po naših informacijah dva bloka za topničarsko vojašnico v skupni izmeri blizu 20.000 kvadratnih metrov. To so bivše pekarske parcele. V tem obsegu bo dana možnost, da se zavetišče pozneje razširi in da se napravi lep, obširen vrt. Čeprav nam natančne dispozicije niso znane, vendar je gotovo, da bo v zgradbi prostora za nad 500 osebnoancev. Finančni odsek bo poročal tudi o odkupu Luckmannove hiše v Gradišču. Mestna občina je dosegla z dr. Luckmannom sporazum, tako da bo dr. Luckmann porušil svojo hišo in zgradil v stavbni črti novo. Dr. Luckmann zahteva 1.200.000 Din odškodnine. Občinska uprava se je sporazumela tudi z g. Pollakom zaradi ureditve Erjavčeve ceste in Nunske ulice in bo zato v par letih ta blok urejen.

Občni zbor zadruge hotelirjev in gostilničarjev, kavarnarjev, izkuharjev in žganjetočnikov se je vršil včeraj ob 4 popoldne v gostilni Kavčič na Privozu. Izvoljen je bil povečini stari odbor. Po združnem obnem zboru se je vršil še občni zbor Bolniške blagajne članov zadruge. Obširnejše poročilo smo morali zaradi pomanjkanja prostora odložiti za prihodnjo številko.

Nesreča rudarja v rovu. Včeraj so z opoldnjskim vlakom pripeljali v ljubljansko bolnišnico 50letnega rudarja Franca Krčka iz Hrastnika 86 in pristojnega v Ptujsko goro. Krček je delal včeraj v rovu, med delom pa ga je zagrabil stroj in mu zlomil desno nogo v kolku ter mu prizadel hude notranje poškodbe. Z glavnega koledarja v bolnišnico ga je prepeljal reševalni avto.

V poletni vročini kuhaite s plinom!

Kuhinja ostane hladna, ne nadlegujejo Vas muhe kuha je prijetna in po ceni

Kulturni obzornik

MUZIČKA POČETNICA.

V založbi muzičke šole Lisinski v Zagrebu je ravnokar izšla lična knjižica v veliki osmerki z gorenjim naslovom. Spisal jo je profesor in skladatelj Zlatko Grgošević, namenjena je v prvi vrsti šolskemu pouku pevskih začetnikov.

Knjižica ni pomnožila stotine povprečnih zadanih del, nego je v nekaterih ožirih čisto nov in zdrav pojav. Psihologija otroka, v to se je pisatelj resno vmisli, ko je gradil svoj pedagoški sistem. zlo bo knjižica nedvomno povsod dosegla uspeh in bodo pedagogi radi segli po njej. Pisatelj je razdelil svoj učni material sledeče:

Najprej uvaja v tone, klaviaturo, solmizacijo, oklave, potem v note, pojem in prakso melodijske, poltonov, diktat, intonacija, akcent, motiv, fraza itd. Že kot otrok se tako nauči muzikalno presojati pesem, vsaj prve pojme dobi na izredno lahek način že v začetku pouka. Potem pride vaja v taktu, metru in ritmu, dinamični in tempu, slede posebne vaje za ritmično čitanje, knjižico pa zaključijo posebne vaje za petje melodij. Učenec se ob teh preprostih, domače zvenečih, toplih vajah nikakor ne muči in kakor igraje si postopoma privzga muzikalni čut, tako teoretično kakor praktično.

Čul sem, da bo knjižica prevedena tudi v slovenščino. Tedaj jo bodo sprejeli naši učitelji s pridom v roke.

MUZIČKA ŠKOLA LISINSKI V ZAGREBU nam je doposlala »Izveščaj za šolsko leto 1930-31«. Je še zelo mlada institucija s pravico javnosti, pa ima dobre pedagoške moči in veliko

Organizacija Ruskega Rdečega križa namerava z odobritvijo ministrstva za notranje posle glavne uprave Rdečega križa kraljevine Jugoslavije v tekočem letu zbirati prispevke za nakup medicinskega in ekonomskega inventarja. Ta akcija se prebivalstvu toplo priporoča.

Sestanek samaritanov »Rdečega križa« v Ljubljani se je vršil v sredo ob zelo veliki udeležbi. Mestni zdravnik dr. Mis je predaval o pomoči pri nezgodah povzročenih po strelji in električnem toku in o duševnem delu. Predsednik krajevnega odbora dr. Fetič je pa je s primernim nagovorom zaobljubil udeležence zadnjega samaritanskega tečaja in jim razdelil diplome. — Sestanki se bodo večkrat ponavljali. — Nameravan je prihodnjo nedeljo skupen izlet v Polhov gradec s posetom tamošnje ferijalne kolonije »Rdečega križa«. — Organizacija samaritanov je trdna in zavedna, pripravljena in izveščana, da pri vseh humanitarnih akcijah »Rdečega križa« krepko pomaga.

Delo reševalne postaje. Ljubljanska reševalna postaja vrši čimdalje bolj obsežno reševalno delo za vsa dežela. V prvi polovici tega leta je ljubljanska reševalna postaja izvršila 1009 voženj z avtomobilom in 546 voženj z vozom. Skupno torej 1.555 voženj. Od teh je bilo posebno mnogo voženj izven mesta v najoddaljenejše kraje Dravske banovine.

Javno stenografično tekmo priredi povodom sklepa šolskega leta Christofov učni zavod v svojih učnih prostorih na Domobranski cesti št. 7 prihodnji torek, dne 21. t. m., zjutraj ob 8. K tej tekmi se vladno vabijo

Dnevna kronika

Koledar

Petek, 17. julija: Aleš, spoznavalec; Marcelina, devica.

Novi grobovi

Župnik Josip Kostanjevec. V celjski bolnišnici je po kratki in mučni bolezni 12. t. m. umrl dolgoletni župnik iz Kalobija, g. Josip Kostanjevec. Rojen je bil pri Sv. Mariji niže Ptuja l. 1858. Raini je bil dober, ljudomil človek in duhovnik ter daleč naokrog znan po svoji izredni gostoljubnosti. Kjer je služboval kot kaplan in katehet, si je znal pridobiti spoštovanje in ljubezen učitelstva ter učencev. Kot župnik kalobski je imel vedno odprto in gostoljubno hišo, kar je prišlo čisto prav n. pr. službujočim orožnikom, ki so našli ob slabem vremenu vedno zavetje v župnišči, posebno ponoči. Saj je postal tako enkrat celo žrtve svoje gostoljubnosti, ki so jo nekoč lopovi izrabili tako, da so se izdajali ponoči za orožnike in gospoda, ko jim je prišel odpret, izropali. Ko je stopil v pokoj, se je naselil v Vojniki, kjer je stanoval v svoji hišici na prijaznem gričku. Vkljub svoji visoki starosti je rad hodil pomagat svojim stanovskim tovarišem ob nedeljah in drugih prilikah, kadar je bilo več opravila. Ostal bo vedno v spominu vsem, ki so ga poznali, po svoji izredni ljubeznivosti. Zemeljske ostanke je včeraj celjski opat g. Jurak blagoslovil ob asistenci duhovščine, nakar so ga prepeljali v Vojniki, kjer so ga ob množestvilni udeležbi sobratov in občinstva položili v večnemu počitku na tamkajšnjem pokopališču. Naj počiva v miru!

† V Topolšči pri Šošanju je umrla 20 letna mladenka Marija Robidova. Blag ji spomin!

Osebnosti

Umeščen je bil na župnijo St. Janž pri Dravogradu gospod Ešenko Anton, župnik v Belih vodah. Za provizorja v Belih vodah je imenovan šoštanjski župnik g. P. Gril.

Ban dravske banovine dr. Drago Marušič zaradi odsotnosti danes ne bo sprejemal strank.

V imeniki zdravniške zbornice za dravsko banovino je bil vpisan dr. Robert Hlavaty, zobni zdravnik v Ljubljani.

Poroka. V nedeljo, dne 15. t. m. sta se na Brezjah poročila gosp. Vladimir Bajuk, poštni uradnik in diplomirani pravnik v Subotici in gđna Minka Mehletova, uradnica železniške direkcije v Subotici, hčerka višjega sodnega oficijala v Novem mestu. Bilo srečno

Ostale vesti

Turistovska cerkevica v Logarski dolini. 9. avgusta bo za turiste in za Solčavane velepomemben dan. Dr. Andr. Karlin, kmezoškoč lavantinek, bo blagoslovil turistovsko cerkevico Kristusa Kralja v Logarski dolini. Ker je to leto toliko denarna kriza se zida in dovršava delo pri cerkvi le na kredit. Zato se bo priredil ta dan srečolov v korist cerkvice. Vsi, ki so darovali vsaj 1000 Din,

učencev. Na njej poučujejo gg. Dumičič, Grgošević, Kumar, Pozaj, Prejlec, Schoensteina, Schoenova, Schwarz-Kohnova, Stražnicki, Tajčević, Trautner-Križajeva, Turkova in Vaulin. Koncem leta je bilo skupaj 246 gojencev. Šola je pridela sedem javnih produkcij, kakršne recimo ljubljanske glasbene šole ne poznajo. Učenci se večinoma skoro enakomerno v renesančni in baročni, rokokojski, klasični, romantični, impresionistični in najmodernejši glasbi Nemcev, Rusov, Francozov, Italijanov, Hrvatov, Slovencev, Srbov itd. Naj naveden imena izvajanih avtorjev na produkcijah: Lisinski, Logar, Slavenski, Pintarič, Livadič, Tajčević, Grgošević, Dugan, Kozina, Kogoj, Ravnik, Ružič, Lhotka, Dobronič, Gracioli, Lonati, Matteis, Corelli, Martini, Perti, Monteverdi, Caldara, Astorga, Paradice, Scarlati, Bononcini, Albionni, Porpora, Stradella, Marcello, Grečaninov, Kaempfert, Moffat Kreisler, Bloch, Rebikov, Cerepin, Barrat, Clarke, Bach, Schubert, Sm. Butting, Ellert, Adamič, Bocherini, Haendel, Purcel, Ipavec, Schuman, Chopin, Grieg, Lajovic itd.

Ce primerjaš ta program s programi ljubljanskih produkcij, ki venomer gonijo isto ozko omejeno romantiko, moraš priznati, da Lisinski v Zagrebu dosti bolj smotreno uvaja gojence v poznanje glasbe in jim daje neprimerno širše glasbeno obzorje kakor pa naše šole. Sistem je posnemanje vreden. Videant naši učitelji glasbe!

Pazite na ime **NIGGEROL** **olje in krema** (Patent št. 5923), ki sta najstarejši, preizkušeni in najboljši sredstva za solnčenje in masažo.

Drogerija GREGORIČ, Ljubljana, Prešernova št. 5.

stariši gojencev ter vsi, ki se zanimajo za stenografijo. Vstop prost.

Vlom v štirinovo kopališče na Savi. V noči od 15. na 16. t. m. je neki umzovč zlezal skozi odprto okno v štirinovo kopališče na Savi. Njegov plen je bil majhen, ker se je moral zadovoljiti z 200 Din gotovine in nekaj skatljami cigaret. Vlomilec so že na sledu.

Nožno službo imata lekarni: dr. Piccoli, Dunajska cesta 6 in mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9.

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI.

Novosti:

Dr. Michael Buchberger: Gibt es noch eine Rettung? Gedanken zur heutigen Zeit und Lage. 147 strani, vezano Din 45.

Franz Xaver Fischer: Ikonik. 194 strani, vezano Din 154.

Johannes Hessen: Christus, der Meister des Lebens. 90 strani, vezano Din 49.

P. J. B. Saint Jure, S. J.: Das Leben im Ordensstande. I-II. del, 614 strani, vezano Din 136.

Dr. M. Kreuser: Allein mit dem Leben. Ein Buch für einsame Mädchen und Frauen. 184 strani, vezano Din 50.

Dr. Theol. Hermann Müssener: Das katholische Eherecht in der Seelsorgepraxis, 192 strani, vezano Din 84.

Dr. P. Otmär Scheiwiler: Am heiligen Quell des Lebens. 288 strani, vezano Din 90.

P. Erhard Schlund O. F. M.: Antonius von Padua. Festgabe zum 700. Todestag. 317 strani, vezano Din 120.

Theodor von Sosnosky: Die rote Dreifaltigkeit — Freiheit — Gleichheit — Brüderlichkeit. Jakobiner und Bolschewiken. 267 strani, vezano Din 113.

Warler: In der Hochschule Gottes. Ein Büchlein für jedermann. 78 strani, vezano Din 11.

— Odprtje Vilharjevega spomenika v Planini pri Rakeku se vrši 9. avgusta. Sosednja društva se naprošajo, da na ta dan ne prireajo svojih prireditev.

— Pevska zveza. Število pripravljenih pevki in pevcev za koncert dne 8. septembra je presseglo število 1.600. Zamudnikom damo se časa do torka dne 21. julija. Od tedaj dalje pa se ne bomo ozirali na noben prijavljene več in bomo priprave zaključili. Vse note bodo razposlane do sobote 18. t. m. Zbori naj krepko zgrabijo in izrabijo za vaje zlasti nedeljske popoldneve. Pesmi jim bodo v dobro zabavo. Pevovalci dobe v prihodnjih dneh okrožnice z nujnimi navodili. — Odbor.

— Danes popoldne izide »Ilustracija« 7. številka, ki je v glavnem posvečena slovenskemu letalstvu. Dobite jo v vseh knjigarnah in trafikah po 10 Din. Uprava revije »Ilustracija«, Ljubljana, Kopitarjeva ul. 6-I.

— Odmera pridobnine in davka na poslovni promet za davčno leto 1931 je izvršena za vsa v okolišju te davčne uprave se nahajajoča podjetja, obrate in polke in je razpored v zmislu določil člena 131 zakona o neposrednih davkih razgleden na vpogled davčnim zavezancem med navadnimi uradnimi urami v času od 20. julija 1931 do vstega 27. julija 1931 pri davčni upravi za okolico v Ljubljani, justična palača, soba št. 107, II. nadstropje. Vsak davčni zavezanec bo o ugotovljeni davčni osnovi in o odmerjenem davku se posebe obveščen s plačilnim nalogom. — Prizivni rok 30 dni teče od dneva, ki sledi sprejemu plačilnega naloga. — Morebitne pritožbe je kolkovati s kolkom za 20 Din.

— Utonila v Muri. Pri kopanju v Muri sta utonila 17letni Franc Zorec iz Križevcev pri Ljutomeru ter 31letni posestnik Anton Beljak iz Godemarcu. Vsi poskusi rešitve so ostali brez uspeha.

— Javna zahvala. Gasilno društvo v Radoljci se gospodu Vinku Resmanu, industrijalcu v Radoljci, za velikodušno darilo najkrajše zahvaljuje.

— Za Jurčičevega brata Antona na Muljavi je podarila Slovenska Matica v Ljubljani 1000 Din, kateri mu bodo prišli v zvezi s prejšnjimi darili polagoma v dobro in mu lajšali težo 84 let.

— Drzen slepar. Pretekli ponedeljek je orožništvo v Šošanju aretiralo nekega Hermana Novaka, doma iz mariborske okolice. Mož si je zamislil prav čedno karijero. S falzificiranimi nabiralnimi polami je v slovenjegraškem okraju pobiral denar za pevske in godbene odseke gasilnih društev. Obleden je bil v staro, obnošeno gasilsko uniformo in se predstavljaj za tajnika raznih gasilnih društev. Ko je pobiral v Slovenjgradu, je nastopal za šoštanjsko gasilno društvo, v Šošanju pa za slovenjegraško. Pobiral pa je tudi drugod. Pretekli ponedeljek je prišel v Šošanju, kjer je bil šmarjetski sejem. Njegovo obnašanje in nastop pa se je zadelo orožništvu le sumljivo in ga je potipalo. Pri preiskavi se je dognalo, da Novak ni bil od nobenega društva pooblaščen in da je naveden delomržež, in je hotel na tako drzen način slepariti ljudi. Koliko je Novak nabral denarja, še ni točno ugotovljeno, ker je, ko je opazil, da ga zasledujejo, nabiralne pole uničil. Pri njem so našli 120 Din. Brez dvoma pa je nabral veliko več. — Novaka so vtrknili v zapore tukašnjeja okrajnega sodišča.

— Nov način konzerviranja. V nobenem gošpodinjstvu, bodisi velikem ali malem, ne moremo biti brez konzerviranja. Ali gre za ostanke zelenjave ali mesa, ki naj se ob priliki porabi, ali pa si nabavimo večje množice sadja in zelenjave za oni čas, ko iste ne moremo dobiti sveže. Poizkusi konzerviranja z iztisnjenjem zraka s pomočjo Vacuum-sesalke so si v inozemstvu na mah pridobili prijateljev gošpodinjstvu. Po tej metodi se lahko uporabi vsak kozarec, ki ima trdno se zapirajoč pokrov ter gumijaste obročke, ki ne propuščajo zraka. Kozarec se do roba napolni s tvarino, ki jo želimo konzervirati. Vsak kozarec se nato posebej opremi z dvema drug na drugem ležečima gumijastima obročkoma ter povezne nanj pokrov. Nato se koničasti konec cevke vtakne med oba gumijasta obročka ter pokrov z roko pritise na kozarec. Istočasno se zrak s pomočjo nožne sesalke iztisne, dokler kazalec Vacuummetra ne obstoji na rdeči črti. Sedaj je vsak kozarec sigurno trdno zaprt. Na ta način se vrši tudi mrzlo konzerviranje. Novi, v promet došli aparat za konzerviranje »Beeco« bo brezplačno predvajan od sobote 18. julija do inkl. ponedeljka 20. julija od 4 do 7 popoldne v Ljubljani v hotelu Struclki, kjer dobi vsak potrebna pojasnila in informacije, na kar posebno opozarjamo svoje cenjene čitatelje. (80.032)

— Železniškim staroupokojevcem v vednost. Po novem uradniškem zakonu in po zakonu za prometno osebo smejo po lastni volji postati vplačevalci v uradniški pokojninski sklad tudi staro upokojevci. Ako bi kateri od staroupokojevcem

želel postati vplačevalec tega pokojninskega sklada, naj se pravočasno seznani z izdanim zakonom, da lahko pravočasno ukrene potrebno, da ne zamudi roka. Društvo železniških upokojevcem za dravsko banovino v Ljubljani.

— S kopačo po glavi. 21. letni Gole Jože, posestnikov sin iz Malega Cirika pri St. Rupertu, je bil v nedeljo, 12. t. m. s svojim prijateljem Rudolfom Karličem v domači zidnici, kjer sta si privoščila par meric vina. Proti večeru sta se vračala proti domu, oba precej židane volje. Kmalu pa pride za njima neki S. Jože, sicer dober prijatelj Goleta in naenkrat udari Goleta s kopačo po glavi. Gole se je takoj onesvestil. Njegov prijatelj ga je spravil domov, pozneje pa so ga pripeljali v kandijsko bolnišnico. Gole pravi, da ne verjame, da bi ga bil S. nalašč udaril, ter da se je najbrže zmotil, oziroma njegja zamenjal s kom drugim.

— Pri kuhanju žganja se je občutno opeklo Brule Franc iz Vel. Slatnika. Opekline so tako hude, da je moral oditi v bolnišnico usmiljenih bratov v Kandijo.

FOTOAPARATE

svetovnih tvrdk Zeiss-Ikon

Rodenstock, Voigtlander,

Welta, Certo itd. ima vedno v zalogi Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. — Zahtevajte cenik! —

— Zopet požar. Pri Sv. Ani v Slov. goricah je v noči 12. julija strela udarila na ščavnici v gospodarsko poslopje posestnika Sirk. Pogorelo je do tal vse in se sosednja poslopja so poškodovana. Škoda je zelo velika, a zavarovan je bil Sirk pri »Vzajemni« samo za 1000 Din. Domača požarna bramba je požrtovalno nastopila in rešila ostala poslopja.

— Silna vročina, suša in požari po vseh krajih države. Iz vseh krajev države prihajajo skoro obupna poročila o silni vročini in suši, ki grozi uničiti večino poljskih pridelkov. Zlasti žalostne vesti prihajajo iz tužne Hercegovine, kjer preti suša uničiti ves tobak in koruzo. Tudi po vsem našem Primorju vlada suša in se po nekaterih krajih občutno opaža pomanjkanje pitne vode. Prebivalstvo Dalmacije bo stradalo, če ne bo dežja. Iz Nove Gradiške poročajo, da je pretekli dni kazal topolmer v senci 40 stopinj Celzija, na solncu pa 48 do 50 stopinj. Se ob sedmih zvečer je tako silna vročina, da kaže topolmer v senci 38 stopinj Celzija. Razumljivo je, da bo letina slaba, če ne bo dežja. — Silna vročina in suša pa sta povzročili tudi že nesteto gozdnih in vaških požarov. Tako je predvčerajšnjim zgorel v Mostarju hlev. Pri tem je našel smrt desetletni deček.

— Silen požar je izbruhnil dalje na Zagrebački gori, kjer je v plamenu okrog 25.000 juter gozda. Požar še vedno traja in ga kljub pomoči gasilcev in vojaštva ni mogoče lokalizirati radi suše in pomanjkanja vode. Škoda je ogromna.

— Otroška postelja v plamenih. V vasi Molin v bližini Kikinde se je te dni ponoči prižigal zaburljiv dogodek, ki bi kmalu imel težke posledice. Pred nekaj leti se je tamkajšnji posestnik Josip Haberkorn poročil s kmečkim dekletom. V začetku je bil zakon srečen, polagoma pa so se začela pojavljati med zakoncem vedno večja nesoglasja, ki bi vodila do težkih preprirov. Te dni se je Haberkorn zjutraj na vse zgodaj odpeljal z vozom na njivo, ne da bi poprej zbudil ženo in otroke, ki so še spali. Zena bi spala še naprej, da jo ni prebudil močan vonj po dimu. Ko je odprla oči, je opazila, da je soba polna dima in da otroška postelja gori. Brž je skočila pokonci in znesla otroke na prosto, nakar se ji je posrečilo, da je pogasila plamene. Haberkorna so aretirali, vendar taji, da bi nameraval ženi in otrokom streči po življenju. Pravi, da je povzročil ogenj morda ogorek cigarete, ki ga je iz neprevidnosti vrgel proč. Vendar so njegove izjave tako čudne, da je državni pravdnik odredil, naj ga pridrže v preiskovalnem zaporu.

— Kdor se hoče ohraniti svežega in zdravega, naj jemlje tedensko enkrat ali dvakrat pred zajutrkom kozarec naravnega »Franz-Josef«-grenčice. Zdravniška poročila iz bolnišnic dokazujejo, da radi jemljejo »Franz-Josef«-vodo posebno bolniki na želodcu, črevesu, jetrih, ledvicah in žolču, ker brez neprijetnih občutkov in posledic točno odvajajo. »Franz-Josef«-grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— Sanatorij v Mariboru. Gosposka ulica 49 telef. 2358. Lastnik in vodja primarij dr. Černič, specialist za kirurgijo. Sanatorij je najmoderneje urejen za operacije in opremljen z zdravilnimi aparati: višinskim solncem za obsevanje ran, kostnih in sklepnih vnetij, tonizatorjem za elektriziranje po poškodbah in ohlajenosti čreves; diatermijo za električno pregrevanje in elektr. izžiganje; žarnico »halas« za revmatične in druga boleča vnetja; enteroceanerjem za notranje črevesne kopeli pri zapeki, napihovanju in za splošni telesni dvig. Dnevna oskrba: I. razr. 120 Din, II. razr. 80 Din, III. razr. 60 Din.

— Pravila za vplačevanje vojnice. Prevedel iz srbohrvaščine na slovenski jezik in s pojasnili v davčnem pogledu priredil Damijan Viktor, višji davčni kontrolor v Ljubljani. Knjižica je oblastveno odobrena ter je dobro uporabljiva za razne urade, za zastopnike ter za davčne zavezance, da morejo kontrolirati upravičenost in pravilnost odmere vojnice. Brošura se dobi v vseh knjigarnah za ceno 10 Din.

— Gospodarij in gospodinjel. Opozarjamo na J. Majdičovo knjigo »Nasveti za hišo in dom«. Brez te izvršne knjige naj ne bo nobena slovenska hiša. V njej najdeš vse nasvete in navodila, ki jih rabiš pri gospodarstvu oziroma gospodinjstvu. Tako se baviš z gospodinjstvom in hiši, z gospodarstvom na polju, z vinogradništvom, živinorejo, čebelarstvom itd. Nudi veliko receptov za dobra jedila in razprava o domačem zdravljenju in negi telesa. Cena vez. izdodu 30 Din, nevez. 20 Din. Dobi se v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

— Izvršitveni pravilnik k zakonu o odvracanju in zatiranju živalskih kužnih bolezni je izdalo poljedelsko ministrstvo v Beogradu v posebnem ponatisu, kateri izide v kratkem tudi v slovenskem prevodu. Določajo se mere za posamezne bolezni.

Poizvedovanja

Naša se je v Tavčarjevi ulici vsota denarja, ki se dobi pri najditelju na Črnučah štev. 27.

Napad ob meji?

Trst, 16. julija. Tukajšnji listi poročajo iz Št. Petra na Krasi: Predsedničjim sta se nahajala na patrulji obmejna milicijska Miličević in Josip Pastigli med Kožano in Ribnico. Ko sta prišla na razpolože deželne ceste, je nekdo iz zasede oddal proti njima strel. Miličević Viviani se je zgrudil in obležal v mlaki krvi. Njegov tovariš je napadalec odgovoril s štirimi strelci. Da bi lažje obvladoval položaj, je stekel na bližnji obronek ter od tam zopet oddal dva strela proti moški senici, ki je izginila v gozdu. Miličević je nato hitel do prvih knuetskih hiš, odkoder je poslal kmete v

Št. Peter, da bi obvestili o dogodku poveljstvo milicijske centurije. Kmalu nato so prispeli na mesto poveljnik centurije, policijski komisar in poveljnik karabinerjev. Istočasno so bila obveščena o dogodku oblastva v Postojni in v zvezi s tem so se odpeljali proti Št. Petru poveljnik obmejne milice in družbi milicijskih častnikov, poveljnik orožnikov in policijski komisar. Oblastva so uvedla takoj strogo preiskavo s pomočjo policijskih psov. Ranjena so pozneje odpeljali z avtomobilom v tržaško bolnišnico. Zadet je bil v trebuh. Sodeč po obliki rane je bil strel oddan iz lovske puške.

Dr. Pretnar - novi predsednik osrednjega odbora SPD

Ljubljana, 16. julija.

Na nocojšnjem običnem zboru se je izvajala končno dolgo pripravljena odločilna bitka v osrednjem Slovenskem planinskem društvu. Dolgo in na umeten način prikrivano notranje nasprotstvo med članstvom SPD je končno izbruhnilo in se pojavilo na nocojšnjem običnem zboru.

Zanimanje za obični zbor, ki se je vršil ob 8 v dvorani Mestnega doma, je bilo veliko. 432 članov je dobilo glasovalno pravico.

Obični zbor je otvoril v imenu odstopivšega predsednika dr. Tominška g. Maks Hrovatin. Sporočil je, da dr. Tominšek, ki je bil nad 20 let na čelu SPD, ne sprejme več ponovne kandidature. Za njegovo delovanje pa mu mora SPD izreči zahvalo. (Plosk.)

Predsednik navede dnevni red: volitev predsednika, volitev odbornikov in namestnikov, določitev prispevkov članov podružnice za osrednje vodstvo SPD in pa sprememba pravil.

Dr. Brilej je skušal utemeljiti idejno upravičenost borbene opozicije, češ, da je moderna. Označil je kandidata opozicije dr. Pretnarja, tajnika Zbornice za TOI, kot najbolj primerne, napravil pa je napako, da je označil protikandidata prof. Janka Mlakarja kar za sogovornega za dosedanje razmere v SPD.

Predlog, naj bi se volitev predsednika izvršila per acclamationem, je članstvo odklonilo. Volitev se je izvršila z listki. Med skrutinjem se je nadaljeval dnevni red.

Odklonjen je bil predlog, naj bi se prispevek članov podružnic zvišal na 7.50 Din in je obveljal predlog odbora, naj znaša ta prispevek 5 Din. Seveda bo o tem končno odločalo glavno zborovanje celotnega SPD.

Predsednik je nato poročal o dveh predlogih za spremembo pravil. Dr. Mrak in tovariši predlagajo, naj se društvo povsem reorganizira v posamezne planinske združbe, nad katerimi naj bi bila centrala. Premoženje osrednjega SPD pa naj bi prešlo na novo ljubljansko združbo. Podružnice pa predlagajo, naj bi se SPD povsod preobnavalo v podružnice — tudi v Ljubljani. Premoženje osrednjega SPD pa naj bi se sorazmerno porazdelilo tudi med izvenljubljanske podružnice.

Maribor

50letnico je obhajal včeraj v krogu svojih prijateljev urednik g. Vekoslav Špindler. Ob lepem jubileju tudi naše najpriznanejši čestitke!

Vsi, ki študirajo v inozemstvu, se opozarjajo, da vložijo pravočasno prošnjo za študij v inozemstvu v vrhu izdanih potnih listov pri tukajšnjem policijskem predstojništvu, da ne bo v zadnjem trenutku prevelikega navala.

V naši podružnici na Aleksandrovi cesti 6 (Prosvečna knjižnica) lahko opravijo vse posle, tičeče se našega lista, vsi, ki jim je naša uprava na Koroški cesti odročna.

SSK Maraton. Danes od 17 dalje na Mariborskem otoku redni trening plavalne sekcije.

Promet popisujejo. Na vsakem oglu sede in stoje študentje ter označujejo s črto pojav vsakega vozila, ki gre mimo. Celo sladolebarske vsehlike. Kakor kažejo znamenja, se je največji promet vršil ob državnem mostu, najpogostejše vozilno sredstvo pa so dvokolesa.

Vse polno je v Počitniškem domu kraljice Marije pri Sv. Martinu na Pohorju. Radi tega se v smislu tozadevnega sporočila vodstva ne sprejemajo nobene nove prijave; tudi za tretjo skupino v avgustu ne. V Počitniškem domu so naknadno morali opremiti še osem postelj, razen tega je v šmarnski soli zasedenih še 64 postelj, tako da letuje sedaj tam zgornj 172 otrok.

Pravoslavna cerkev v Mariboru. Vprašanje gradnje omenjene cerkve je stopilo sedaj v končno fazo. Tozadevni načrti so že gotovi. Kakor znano, bo stala cerkev v parku na Jugoslovanskem trgu. Jeseni se bodo izkopali temelji, tako da se bodo spomladi takoj pričela gradbena dela. Cerkev bo 36 metrov visoka. Gradbeni stroški se računajo na dva milijona dinarjev, za notranjo opremo vred pa štiri milijone Din. Načrt je napravil tukajšnji arhitekt Czeike.

Radhi ekspozicije steklenice s špiritom. Zasebnica Erna Car iz Spodnjega Radvanja 12 je ravno zakurila štedilnik, ko je nenadoma eksplozivno na štedilniku se nahajajoča ter s špiritom napolnjena steklenica. Carova je zadobila občutne opočinje po celem telesu, dočim je v bližini se nahajajoči železničar Jakob Ukmar zadobil manjše poškodbe na desni roki. Carovo so morali prepeljati v splošno bolnišnico, dočim je Ukmarju nudil prvi pomoč tukajšnji reševalni oddelek.

Mariborski sport. Tudi s Haškom ne bo nič, ker bi Haškovi radi poslali v Maribor rezervno moštvo, da bi za slučaj poraza... Za provinco je tudi rezerva dobra bajte. Pa so Mariborčani drugičnega mnenja in so ponudbo Haškovec gladko odklonili. V nedeljo gredo Mariborci v Gradec in se tamkaj pomerijo s tamošnjim Sportklubom; Kastner in Ohlerjevi pa pridejo bržčas v Maribor ter se bodo preizkusili z našimi železničarji v nedeljo ob 18. — Mariborski sportniki so čakali z napetostjo na letošnje podvezne plavalne tekme za prvenstvo Slovenije, ki bi se imele vršiti na Mariborskem otoku. Prišlo pa je nekaj vmes, da se bodo omenjene tekme morale vršiti v Ljubljani.

Kislo in sladko mleko naj bi se prodajalo v mestnem parku na pobudo mestnega mladinskega sveta, kakor nam sporoča tukajšnje Opleševalno društvo. Vsi, ki želijo postaviti v mestnem parku bufet za prodajo mleka, mlečnih izdelkov, brezalkoholnih pijač, jestvin itd., naj vložijo tozadevno pismo ponudbo na tukajšnje Opleševalno in tujsko prometno društvo do 20. t. m.

Na predlog dr. Pretnarja je bil izvoljen redakcijski odbor, ki bo sklepal o spremembi pravil. V tem odboru so: prof. Mlakar, dr. Vrtačnik, prof. Janko Ravnik, dr. Brilej, dr. Vovk, dr. Mrak, dr. Tuma, g. R. Badiura, inspektor Wester, M. Hrovatin, g. Vilhar, g. Cesar, dr. Pretnar in arh. Ogrin. Dr. Tominšek ml. izraža dvom, če je sprememba pravil sploh potrebna. Dr. Senior opozarja, da bodo v končni reorganizaciji vsega SPD imele besedo tudi podružnice. G. Ciril Stukelj ogorčeno protestira proti temu, da je dosedanje vodstvo SPD nagajalo delavskemu društvu »Prijatelj prirodec«. Dr. Mrak je utemeljeval potrebo po spremembi pravil, nato pa je kot vodja skrutinija razglasil

izid volitev:

Od 432 glasov so dobili: dr. Pretnar 297 glasov, prof. Janko Mlakar 126, dr. Oblak 1, dr. Tuma 1, dr. Vrtačnik 1, g. Hrovatin 1, prazne so bile 4 glasovnice, neveljavna 1.

Izvolitev dr. Pretnarja je večina članstva sprejela z burnim aplavzom, zelo tople aplavz pa je veljal tudi prof. Mlakarju.

Prof. Mlakar je nato z dobrim humorjem in finim taktom kvitiral napade dr. Brileja, češ, da je sam smišljenik zmagovite opozicije, da je vedno bolj malo govoril na običnih zborih, razen na zadnjem, na kar pa je ponosen, ker je branil dr. Tominška. Zeli le, naj bi novo vodstvo prav tako uspešno delovalo, kakor staro. (Aplavz.)

Dr. Pretnar je nato prevzel predsedstvo in se z lepimi besedami zahvalil dr. Tominšku za njegovo sodelovanje. V znak te zahvale in v zadostanje bivšemu predsedniku predlaga, naj se dr. Tominšek izvoli za častnega predsednika. (Burni aplavz. Soglasno sprejeto.) Predsednik predlaga vdanostno brzojavko Nj. Vel. kralju in pozdravni brzojavki predsedniku vlade generalu Živkoviču in trgovinskemu ministru Kumanudiju. (Soglasno z viharim navdušenjem sprejeto.)

Nato je razložil novi program SPD, ki predvideva velike reforme.

Za izpraznjeno mesto odbornika je bil izvoljen dr. Brilej.

Po slučajnostih je bil obični zbor zaključen ob 10. Kljub vsej živahnosti pa se je obični zbor vršil dostojno, kakor se planincem spodobi.

Klančnikova pritožba zavrnjena. Kakor smo že poročali, je Friderik Klančnik, ki bo sedel skupaj z Mohorkom na zatožni klopi radi soudeležbe pri umoru posestnika Kancelerja na Šobru, vložil pri apelacijskem sodišču v Ljubljani pritožbo zoper obtožbo. Te dni je apelacijsko sodišče Klančnikovo pritožbo zavrnilo, radi česar je v kratkem pričakovati razpisa obravnave proti Mohorku, jelovskemu morilcu, in Klančniku.

Celje

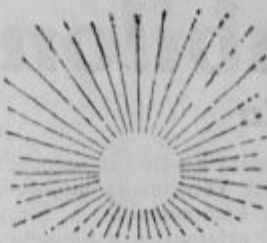
Umrl je v svoji hiši na Glavnem trgu 12 Lazič Karol, nadveterinar v pokoju, star 80 let. — Naj v miru počiva!

Rešilna postaja Savinjske podružnice SPD v Celju in navodila glede postopanja ob nesrečah. Centralni reševalni odsek SPD je ustanovil več rešilnih postaj, med drugimi tudi v Logarski dolini in v Lučah, katere vodi in upravlja iz svojih sredstev Savinjska podružnica SPD v Celju. Vodja ekspedicijske postaje v Logarski dolini je oskrbnik Frischaufovega doma na Okrešlju g. Jaka Robnik. Glede nesreč je treba postopati na sledeči način: za manjše nezgode se naj ne obvešča celjski načelnik cele rešilne postaje, g. Andrin Kopinšek, ampak samo oskrbnik na Okrešlju ali ev. g. Forte Herle pri Piskerniku, ako se zgodi nezgoda v dolini. Rešilni avto iz Celja je poklicati samo ob večjih nezgodah, ko ni mogoče prepeljati ponesrečenca z drugim avtomobilom. Ako se pa zgodi večja nesreča v skalah in je treba tudi izurjenih plezalcev, naj se obvesti telefonično iz Solčave g. Andrin Kopinšek v Celju ali pa pisarna Savinjske podružnice SPD (telefon št. 95). Po sporazumu z reševalnim oddelkom v Celju je na razpolago tukajšnji rešilni avto, ki pripelje s seboj sanitetno moštvo in člane rešilne ekspedicije za težke ture ter zdravnik. Sodelovanje so obljubili zdravniki gg. dr. Pucelj, dr. Flajs in dr. Červinka. Opozarja se vse članstvo, da ne kliče rešilnih ekspedicijskih brez potrebe in, če je nesreča, ne napravljajo ekspedicijske na svojo roko. Stroški za reševanje, kolikor jih ponesrečenec ali sorodniki ne založe takoj, se za prvo pokrijejo iz društvene blaginje, toda na račun ponesrečenca oz. njegovih sorodnikov. V rešilno ekspedicijsko sme vodja ekspedicije pritegniti tudi druge turiste. V primeru, da se kdo pognesa, je treba takoj obvestiti vodjo na Okrešlju v Logarski dolini in podružnico v Celju, ki pošlje nato po zakonitih predpisih. — Savinjska podružnica SPD v Celju.

Koncert Akademskoga pevskega društva »Obiličec« iz Belgrada se je vršil v terek ob pol 9 zvečer v veliki dvorani Celjskega doma. Dvorana je bila do dve tretjini zasedena, kar je, ako vpoštevamo poletje, za Celje zelo lep uspeh. Bilo je tudi precej občinstva iz bližnje celjske okolice, ki jih je privabil renome zborov, ob katerih je bilo zelo zadovoljno z izvajanjem pevskih točk in je vsako točko burno akklamiralo, vključno temu pa moramo ugotoviti, da smo pričakovali ob tako renomanega zborov več, kot smo slišali.

Hudega sosedu ima 60letni tesar Matija Hudej iz Bezovice pri Konjicah. Zaradi nekega majhnega prepira je ta pograbil gnojne vile in je 60letnega moža napadel z njimi. Prebodel ga je večkrat po obeh kolenih in po desnem stegnu. Hudo ranjenega Hudeja so prepeljali v bolnišnico v Celju.

Našla se je delavska knjižnica na ime Reven Ivan, izdana od občine Trata, okraj Kranj. Lastnik jo dobi pri predstojništvu mestne policije.

Vsak teden po enkrat si umijte glavo!

ELIDA SHAMPOO

Trg. pogajanja z Avstrijo

Kakor smo zvedeli, je potek naših trgovinskih pogajanj doslej razmeroma ugoden. V teku sedanjih pogajanj je prišlo do važnih koncesij našemu agrarnemu uvozu, vpoštevaje seveda nastali položaj radi avstrijskih carinskih novel. Tako omenjamo koncesije, ki se tičejo našega izvoza živine v Avstrijo, nadalje je za žito odobren nam v Avstriji preferencial 4 šilingov in slučajno, da druge pogodbenice države, ki uživajo največje ugodnosti po klavzuli dosedanjih pogodb. Z malimi izpremembami pa bodo ostale dosedanje jugoslovanske

Nemška kriza in naše gospodarstvo

Ljubljana, 16. julija.

Nemška gospodarska kriza, ki je doživela zadnje dni tako katastrofalno poostrenje, zanima seveda tudi naše gospodarstvo. Na naših borzah je črtana notacija marke, Zaenkrat ni opaziti večjih ovir v trgovskem prometu. Nemška kriza nikakor ne bo imela odziva na naših trgih, razven svetovnih posledice krize. Posebno nemška bančna kriza ni imela nikakega vpliva na naš denarni trg in naše banke. To je tem bolj razumljivo, ker se naše banke omejujejo predvsem na tuzemske posle in niso vpletene v velike mednarodne denarne transakcije. Sploh je vpliv nemškega kapitala pri nas minimalen. Veliko znatnejše so bile zveze našega demarstva z Dunajem, katere je pa sedaj nacionalizacija Kreditnega zavoda prekinila, in dogodki na Dunaju nimajo nobenega vpliva več na naš denarni trg. Zato popolnoma razumljivo odpadajo kombinacije nekega dunajskega lista, ki do sledi ni nikoli pokazal kakih simpatij za našo državo.

Kakor rečeno, naše gospodarstvo z nemškim polomom ni bilo tangirano v nobeni meri. Smo kakor otok v morju kriz sosednih držav. Naši zavodi so se omejevali predvsem na tuzemske posle in niso bili vpleteni v velike mednarodne transakcije. Oni slej ko prej goje vložni posel ter so zelo likvidne. Nasprotno je pričakovati, da bodo radi manjše ekspanzivnosti nemškega kapitala na vzhodu profitirale tudi naše banke v zvezi z našo industrij.

Pred novoto tarife o skupnem davku na poslovi promet. Kakor poročajo iz Belgrada, je pričakovati, da bo še ta mesec objavljena nova tarifa za skupni davek na poslovni promet. Tarifa je že izdelana in bo v marsičem vpoštevala zahteve gospodarskih krogov.

Romanska žetev. Pravkar so bili objavljeni provizorični podatki o letošnji romanski žetvi, ki kažejo velik primanjkljaj v primeri z letom 1930. Tako cenijo letino pšenice na 306.000 (356.000) vagonov, rži na 38.000 (46.000), ječmena na 171.000 (237.000) in ovsu na 88.000 (116.000) vagonov.

Borza

Dne 16. julija 1931.

Denar

V današnjem deviznem prometu so tečajji bili nekoliko slabejši, le Curih se je uvrstil. Promet je bil znanen, posebno v devizah Praga in London. Privatno blago je bilo zaključeno v devizi Trst, dočim je ostale zaključene devize dala Narodna banka.

Na mednarodnem deviznem trgu je zadnje dni slabšji tečaj Londona. Notica za London je v sredo padla v Parizu daleč pod spodnjo zlato točko. Ta padeč funta je pripisovati velikim oddajam funtov iz Pariza.

Ljubljana, Amsterdam 2275.55—2282.39, Bruselj 787.39—789.75, Curih 1096.65—1099.95, Dunaj 793.96—796.36, London 273.61—274.45, Newyork 5639.49—5656.49, Pariz 222.62—223.28, Praga 167.29—167.79, Trst 294.11—295.01.

Zagreb, Amsterdam 2275.55—2282.39, Dunaj 793.96—796.36, Bruselj 787.39—789.75, London 273.61—274.45, Milan 294.11—295.01, Newyork kab 5650.49—5667.49, ček 5639.49—5656.49, Pariz 221.62—222.28, Praga 167.29—167.79, Curih 1096.65—1099.95.

Skupni promet brez kompenzacij 13.2 milj. Belgard, Amsterdam 2275.55—2281.55, Bruselj 787.39—790.39, Curih 1096.65—1099.95, Dunaj 793.96—796.96, London 273.61—274.41, Newyork 5639.49—5656.49, Pariz 221.28—223.28, Praga 167.29—167.79, Trst 294.11—296.11, Bukarešta 33.44—33.54, Kopenhagen 15.0789—15.1289, Varšava 632.76—634.76.

Curih, Belgard 9.09, Pariz 20.25, London 24.95, Newyork 515.37, Bruselj 71.75, Milan 26.84, Madrid 48.90, Amsterdam 207.95, Dunaj 72.30, Stockholm 137.55, Oslo 137.40, Kopenhagen 137.40, Sofija 3.78, Praga 15.255, Varšava 57.65, Budimpešta 90.025, Atene 6.65, Carigrad 2.4375, Bukarešta 3.0575, Helsingfors 12.95.

VREDNOSTNI PAPIRI

Tendenca za državne papirje je bila danes neenotna. Tečajji 7% inv. posojila, vojne škode so ostali v glavnem neizpremenjeni, deloma bili celo čvrstjeji, kakor tudi tečajji 8% Blera, 7% posojila DHB, agrarov ter begluških obveznic. Oslabljen je edino tečaj 7% Blera. Prometa je bilo manj kakor včeraj. Bančni papirji ko ostali danes neizpremenjeni in je prišlo do zaključkov v delnicah Jugo- in Srpske banke po neizpremenjenih tečajjih. Unionbanka pa je popustila od 157 na 154. Med industrijskimi papirji so bile Veveče zaključene po neizpremenjenem tečaju. V zvezi z notacijami na inozemskih borzah je popustila Trboveljska na 240, kasneje se je uvrstila na 245, nato pa zopet popustila na 240.

Ljubljana, Celjska 150 den., Ljublj. kreditna 120 den., Prastediona 950 den., Kred. zavod 195 d., Veveče 120 den., Stavbna 40 den., Ruše 145 den.

Zagreb, Drž. pap.: 7% invest. pos. 84—85.50 (84), agrarji 46—48, voj. škoda ar. 306—308 (308), kasa 308 bl., 12. 309—372 (370), 8% Bler. pos. 89—90, 7% Bler. pos. 77.50—78 (77.75), 7% pos.

Dobrota ob vročih dnevih ...

je, če si umijete glavo z Elida Shampooom. Lasje se Vam ne samo dobro izperejo ... ampak Vam ostanejo tudi lepi in zdravi!

tarifne postavke. Posrečilo pa se je osvoboditi nekaterih carin od vezanosti. Pogajanja se niso končala. Razpravljali so tudi o reviziji sporazuma o obmejnem prometu, nadalje o reviziji veterinarske konvencije, pri katerih sodeluje večak kmeljskega ministrstva bivši držav. svetnik g. Anton Korošec. Tudi ljubljanska Zbornica za trgovino, obrt in industrijo je predložila zahteve gospodarskih krogov v naši banoviti. Predloge je naša delegacija v celoti osvojila.

Drž. hip. banke 77—80, 6% begl. obv. 59—60. -- Bančne delnice: Hrvatska 50—60, Poljo 53.50—55, Kreditna 121—126, Union 154—156 (157, 155, 154), Jugo 67—68 (67), Lj. kred. 120—123, Narodna 6350 den., Obrtna 36 den., Prastediona 957.50—965, Srbska 190—191 (190). Industrijske delnice: Nar. šum. 25 den., Gultmann 110—120, Slavets 2 den., Slavovija 200 den., Danica 65—70, Pivars Sar. 210 bl., Sečerana Osjek 220—227.50, Brod. v 52 bl., Union 60—63, Veveče 120—122 (120), Isi- 67 bl., Ragusea 300—340, Oceania 190—200, Jadroplov. 520 bl., Trboveljska 237.50—242.50, (240 245, 242.50, 240).

Belgrad, Narodna banka 6650 bl., 7% invest. pos. 84 bl., vojna škoda 11. 372 den., 12. 374 den., 6% begl. obv. 58.50—61.50, 7% Bler. pos. 79.50 d. Notacije državnih papirjev v inozemstvu: London: 7% Bler. pos. 75—76.50, Newyork: 8% Bler. pos. 86—90, 7% Bler. pos. 72—76, 7% pos. Drž. hip. banke 75.125—79.

Dunaj, Podom.-savska-jadran. 95.75, Wiener Bankverein 14.60, Escompteges. 140.50, Zivno 80.35, Union 18.50, Alpine 14.20, Trboveljska 28.25, Kr. ind. 41.15.

Žitni trg

Položaj na žitnem trgu je ostal neizpremenjen. Oficielne notacije so ostale neizpremenjene, ravnotako tudi cene ostalih proizvodov. Koruza je nadalje v ceni čvrsta.

Nozi Sad. Koruza ban. 94—95. Tendence za koruzo čvrsta za ostalo neizpremenjena. Promet: 48 vagonov pšenice, 14 vagonov koruze, 10 vagonov moke. Vse ostalo neizpremenjeno.

Knjige in revije

Bogoljub, Nabožni mesečnik. Glasilo Marijinih družb. L. XXIX., št. 7. — Ta naš najboljši in najrazširjeniji splošno verski časopis, v okusni opremi, z lepimi umetniškimi slikami v bakrotisku in bogato vsebino za poglobitev verskega življenja in življenja s cerkvijo je ustvaril v sebi samem najučinkovitejšo priporočilo. F. R.

Novi život. List za brezalkoholno kulturo. Knjiga V., št. 1. Zagreb, 1931. Naročnina 20 Din. List izdaja »Jugoslovanski savez treznosti«.

Hrvatska prosvjeta. Mesečnik, izdaja »Kole hrvatskih književnikov«. Urednik dr. Ljubomir Maraković. L. XVIII., št. 7. Zagreb, 1931. Naročnina letno 80 Din, za dobrotnike 100 Din, za dijake 50 Din. — Ta številka te vzorno urejene hrvatske katoliške revije je posvečena 50 letnici smrti F. M. Dostojevskaja in 100 letnici rojstva Leskova. Zaradi zaokrožene celote so vanjo sprejeti še neki prevodi in zapiski iz ruske književnosti. — V uvodni besedi je A. R. Buerov posrečen očrtal bistvene biografske poteze velikega ruskega misleca F. M. Dostojevskaja. — K. Rimarić-Volinski je povodil antiteze Leskov-Dostojevski napisal kot epilog k svojemu članku (iz leta 1924) o Leskovu informativno razpravo »Natrlog krščanstvu kao regulatornom principu«, ki je vanjo vpletel tudi svoje, za našo dobo aktualne misli. F. R.

Dobrna

Smrtna kosa. Zadnji čas je na Dobrni kosila smrt v obilni meri. V enem tednu so umrli kar trije, kar je za tukajšnji kraj zelo redko, ker je znan kot zelo zdrav.

Obisk kopaljša je sedaj dosegel svoj višek. Vsa stanovanja v kopaljšu kakor tudi na vasi se je oddana, gostje pa še z vsakim avtomobilom prihajajo. V drugih kopaljših pravijo, da ni obiska. Zato smo res lahko ponosni na Dobrno.

Slovenjgradec

»Zeppelin« smo v nedeljo tudi od nas dobri videli. Popoldne okrog 2 do pol 3 je plul v smeri od Koroške, nekako nad Guštanjem proti Dravogradu in dalje proti Mariboru. Občinstvo ga je z zanimanjem opazovalo. Kako tudi ne? Saj takega tiča ne vidiš vsak dan!

V St. Janžu pri Dravogradu se je v nedeljo vršil slovesen sprejem novega župnika g. Antona Jesenka, ki je prišel iz Belih vod. Na čast novega dušnega pastirja je bilo postavljeno več lepih nadejev in slavolokov. Pozdravili so ga pa zastopniki občine in drugih organizacij.

Jesenice

Zanimiva avtomobilista. Kranjska industrijska družba ima onkraj hriba Možakle ena svojih hidrocentral. Tam mimo vodi lepa cesta v Krma, ki je bila nalašč zgrajena za vožnjo na lov na srnjake v Krmi. In baš ta lepa cesta je zavedla dva gospoda iz Potsdama, da sta s svojim avtomobilom zašla v to romantično dolino. Ko sta v bližini centralne zvedela, da sta zašla, se nista prav nič jezila, pač pa, ker se je bližala noč, avtomobil zapeljalo pod kostani. V nekaj minutah sta postavila ličen, zelo praktičen šotor, s kolesarsko sesalno naplnila blazini in podglavnice in spalnica je bila gotova. Med tem pa je kuhalni aparat že deloval in v dobrih desetih minutah je mleko zavrelo. Vse je šlo tako naglo kakor v kinu. Pripravljala sta, da sta prevzela že skoro vso Evropo, dalje, kako sta bila sprejeta v Franciji, Švici, s posebnim poudarkom sta pa naglašala razmere v Italiji. Zelo pohvalno sta se izjavila o gostoljubnosti Slovencev in rekla, da bošta povsod hvalila lepoto Gorenjske.

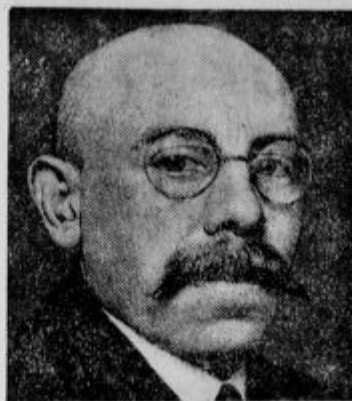
Promenadni koncert priredi godba KPD pod vodstvom g. Filipa Bernarda prihodnjo nedeljo zvečer pred Krekovim domom.

Moderni Babilon

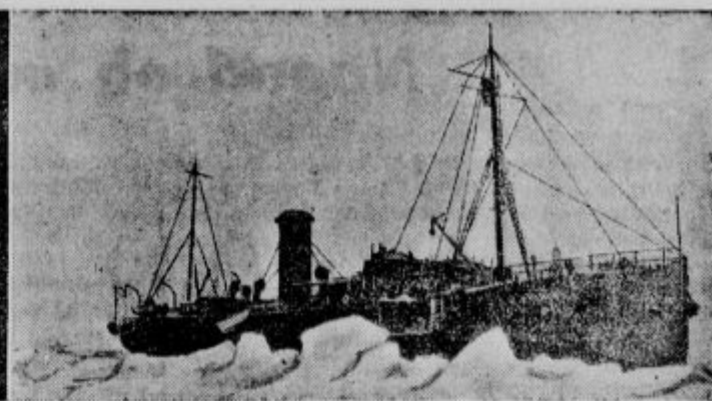
Par vtisov s pola

Kolonialna razstava je nameščena pred Parizom v gozdu z jezercem in je nekaj ogromnega. V nešteti paviljonih je ponazorjeno gospodarstvo, industrija, krajina, folklor in kdovekaj še vse iz vseh evropskih in celo ameriških kolonij. Seveda so Francozi najjačje pokazali, kaj imajo. Najlepi so alžirski, maroški, tuniški, sudanski paviljoni, v katerih so nameščeni v ponaredbi celi mestni bazari in obljudeni z urojenici vseh barv. Čuli smo berbersko godbo, nekakšno antično avlodijo s spremljavo tamtama, ob kateri so plesali, izrabljajoč pri tem vse mišice posebej, kar jih je Bog človeku dal. Še nikoli dotlej nisem razumel strašne moči, ki jo ima ritem na telo in dušo orientalka. Tisti rjoveči entuzijazem na višku plesa in malone histerični krči niso bili ponarejeni — čisto nov svet v glasbi, ki je nam več ko tuj. Velik vtis napravijo zamorski leseni, črno pobarvani fetiši z debelimi glavami,

vršenega: oljnat krajine iz južne Francije, Pariza in Italije. Večalimaj mojstrska dela, izredno bistro komponirana v formi in barvi v ravnesje, originalna, a plemenita in monumentalna plastična in prostorna enostavnost pri najbolj pretehtanem barvnem akordu. Izredni so v kompoziciji tudi portreti, kjer se kaže rahel vpliv Piccasove šole. Pravi Pilon, da bo nekaj časa nehal slikati, da se sprost francoskega vpliva. Njegove risbe so sila zanimive in nekoliko spominjajo na psihološke motive Grossa. Nemara bo Pilon baš v psihologiji našel svoj višek. Baš se je vrget tudi na umetniško fotografijo in izumlja na svojo roko osvetljevalne aparate in tudi na tem polju lepe uspehe dosega. Je eden izmed redkih idealistov, ki ga ni privlačila mehkužnost Babilona, nego njegova veleemestna ogromnost, ki mu kar naprej daje materiala za mišljenje in filozofijo. Je pa pristen Slovenec. Niti platenčka še ni prodal na

Ledolomilec »Malygin«, ki bo ob enem s »Zeppelinom« odplul v arktične kraje in se tamkaj z njim sestel. Pri Kamenevskih otokih bo sprejel na krov ruskega profesorja Oranceva. — Levo prof. Samojlovič, ruski polarni raziskovalec in znanstveni vodja ekspedicije.

Aljehin o šahu in borbi za svetovno prvenstvo

Svetovni mojster Aljehin je izjavil neke-mu poročevalcu:

»Šah je zame nmetnost, toda ker je ob enem tudi sport, je treba podčrtati tudi sportni moment. Praška olimpijada je važna posebno zato, ker daje mladim silam priliko za javen nastop. Med nadarjenimi omladinici naj imenujem na prvem mestu Čehoslovaka Flohra, Američana Kashdana, senzacionalnega Indijca Sultan Khana in Jugoslavana Pirca. Tem imenom bi mogli dodati še nekaj drugih.«

Na vprašanje, v kakem stanju se nahaja sedaj vprašanje boja za svetovno prvenstvo, je Aljehin odgovoril: »V zelo nedoločenem. Capablanca je odbil revanšo, ker ni bil zavarovan v materialnem pogledu. Za Capablancu je po moji sodbi moj najmočnejši tekmeec Niemo-

viez, ki pa doslej ni pokazal nobenega strem-ljenja, da bi se srečala v odločilnem boju. — Sedaj mi je 38 let, torej še nisem »starec«, vendar spadam v dobo starejšega pokolenja šahistov.«

Dalje je izjavil Aljehin: Ko se zaključi praški turnir, odidem na Islandijo, da se odpočijem. Morda bom tudi tam nekoliko igral. Zanimivo je, da bom prvi šahovski mojster, ki poseti Islandijo. Tam pa ostanem samo 14 dni, ker se že 22. avgusta začne veliki šahovski turnir na Bledu, na katerem bo sodelovalo 14 mojstrov. — Na jesen se bom vrnil v Pariz in za nekaj časa opustil igranje, ker treba dati po tako razburiljivi dobi tudi živcem nekoliko počitka. Jeseni izide v Nemčiji moja knjiga pod naslovom: »Na potu do svetovnega prvenstva«. Tu sem zbral vse svoje partije s Capablancu.

Pariz: »Place de la Concorde« z vodnjakom in obeliskom iz Luxorja.

dolgimi hrbti in nesorazmerno kratkimi nogami. Zastremljeni so s svojimi belimi očmi nekam v neizmernost, večnost in nehoti jih obdaš z neko skrivnostno mistiko in jih ne pozabiš več. Na razstavi jih pred tvojimi očmi rezljajo črnici in prodajajo in so v Parizu moda in jih dobiš v vsaki trgovini. Italijani so v svojem paviljonu razstavili — grške kipe, Mussolini-jeve podobe nismo našli. Ali smo skozi cele črnske vasi, strmeli v angkorski tempelj z njegovimi stolpi, ki so kakor siva osja gnezda, obšli neštete paviljone in si ogledali zverine iz kolonij v naravi. Zvečer je vsa ogromna razstava magično razsvetljena. Angkorski tempelj je že kupila neka — ameriška filmska družba, da ga gorečega filma. Buziness.

Zvečer smo se izognili lučnim reklamam raznih kinov, v katerih so pred predstavo plesi in baletne revije in druge atrakcije, enkrat smo posetili Montmartre. Sedaj je tih in zapuščen, kakor italijanska nečedna, slikovita vasica — umetniki so se korporativno izselili na Montparnas. Tam je sedaj nočno življenje v sijajnih kavarnah, tam živi pariška »družba« plave krvi, cvete umetništvo, se pije šampanjec v barjih, se sučejo vitke linije pariškega pošminkanega ženstva v eksotičnih toaletah. Gori na Montmartru pa je ostal čisto samotni Sacre Coeur in v vrhu kupole mu gori močna luč nad vsem Parizom in za vsega, kakršen je.

Veno Pilon je ravno prekladal svoja platna po ateljeju, ko smo ga našli. Ima ogromno do-

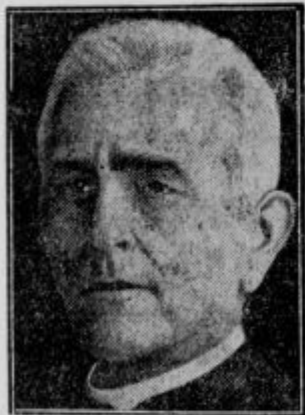
Francoskem. Za reklamo nima ne smisla, ne veselja, senzacij noče. Čepi v svoji celici pa preklada platna in premišljuje. Da bi se zaključil in se prodal, za to je pa prepošten in nemara preneroden. Pilona moramo pri nas bolj spoštovati, kakor smo ga doslej. Ne bi bilo slabo, če bi mu priredili razstavo in mu tudi kaj odkupili. Njegova boljša dela, sodim, stopijo lahko ob bok najboljšim današnjim francoskim, če ni v njih morda še več umetnostne resnobe in zdravja kakor v onih rafiniranih ničih...

Zapustili smo babilonske bulvarje in avenije, kakor smo si jih tako želeli videti, s precej hladnim srecem in zahotelo se nam je že po naši nerodni, nizki, razmeroma tihi in pošteni in zdravi Ljubljani. Mi vedno mislimo, da je sreča in popolnost doma v Babilonih in da smo sami zgolj reve. Pa pridež iz Babilona, pa dosti bolj spoštujes naše narodne razmere, kakorkoli so že opljuvane in opackane in malenkostne in skromne. Zakaj, kakor je trdil tudi Jakac, prišedši iz Amerike — ni nas še povsem požrl molo, še je nekaj duše v nas, medtem ko jo je Babilon že davno prodal. Če bi se ljudje pošteno organizirali in potrudili v kulturnem oziru, pa bi dosegli marsikaj tudi takšnega, kar se doseže sicer le v Babilonih. Bog ne daj, da bi bilo res, kar trdijo, da bomo Slovenci do sodnjega dne narod, ki se ne da organizirati in zediniti in ki si bo metal sam polena pod noge, samo da ne bi napredoval.

—o.—k.

(Konec.)

Praški nadškof dr. Kordač

Praški nadškof dr. F. Kordač si je zaželel pokoja in se zahvalil za svoje nadškofovsko mesto. To je vzbudilo velik odmev tudi v krogih, ki se drugače ne zanimajo za dogodke v cerkvenem življenju. Dr. Kordač je bil pač popularna osebnost, ki je ustvaril češkoslovaško nadškofijsko tradicijo. Bil je eden najznačilnejših praških nadškofov vobče ter si je v novoustanovljeni državi pridobil veliko zaslug za ureditev cerkvenih zadev. V zadnjem času je v domači in inozemski javnosti vzbudil splošno zanimanje s svojimi izjavami moralne in materialne krize ter z obsodbo kapitalizma, ki mu je napovedal propad, ako se družba pravočasno ne povrne k prvotnim nalogam in ciljem.

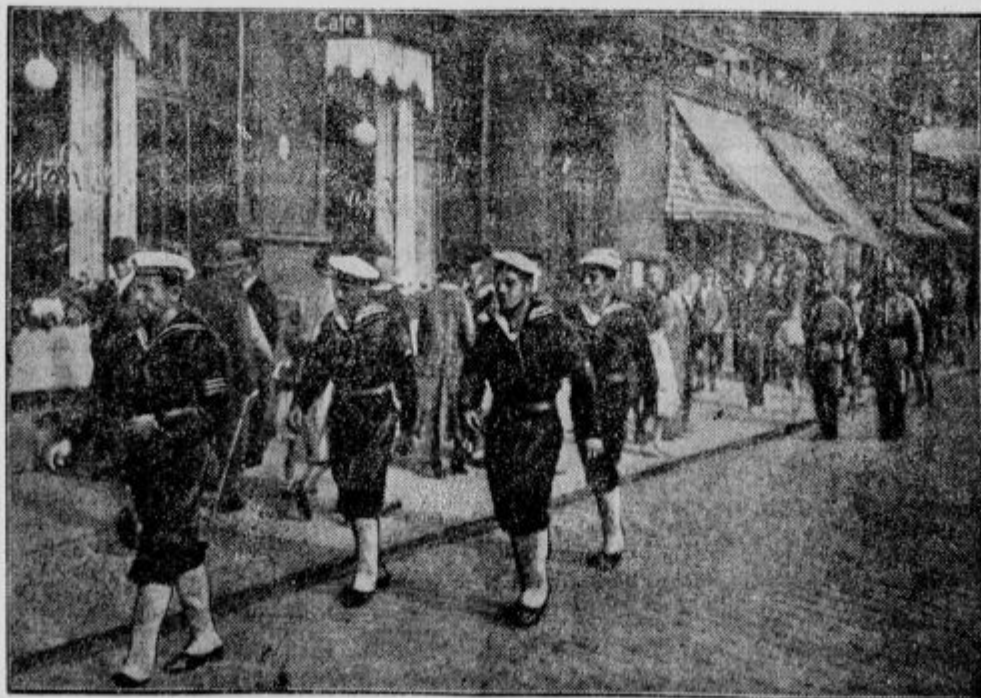
Praški nadškof dr. Kordač bo še letos dopolnil 90 let svojega življenja, torej je tudi po letih prav očiak med cerkvenimi knezi. Rodil se je dne 11. jan. 1845. v Seleticah na severno-vzhodnem Češkem. Bogoslovje je študiral na praški univerzi, kjer je bil potem profesor teološke fakultete vse do 1919. leta. Še pred vojno je bil Pražanom znana osebnost, ker se je aktivno udeleževal v družabnem in političnem življenju kot delaven član tedanje češke krščansko-socialne stranke. Po prevratu 1918. leta je bil dr. Kordač član revolucionar. narodnega parlamenta, ki je položil temelje mladi državi.

Čim je bil imenovan za nadškofa, je seveda takoj odložil poslanski mandat.

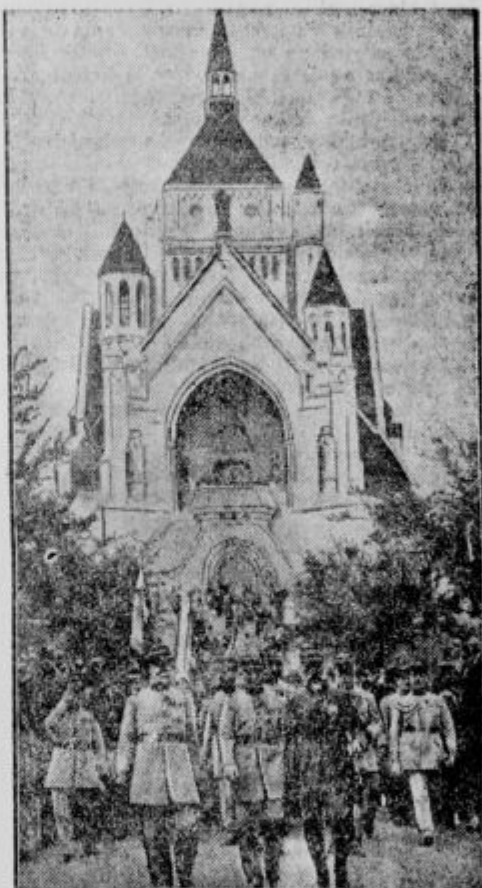
Kot nadškof je bil dr. Kordač vzor demokracijskega cerkvenega kneza. Sprejel je vsakogar, kdorkoli je zaprosil avdienco, brez razlike vere in stanu. A tudi drugače se je izkazal kot socialno tenko čuteč mož. V zasebnem življenju je bil skromen in svet.

Boljševiki se nočejo več oblačiti po beraško

Na zborovanju nadzorstvenega odbora komunistične stranke je dejal Jaroslavsky, da oglavnica in muft nista več primerna obleka za komuniste. Poslej se morajo oblačiti komunisti na način, ki je primeren njihovemu materialnemu in kulturnemu položaju, ne pa kot berači.

Poljske patrole v Gdansk, ki so hodile po mestu o priliki obiska poljskih vojnih ladij. To je povzročilo nov spor z gđanskimi oblastmi, zaradi katerega so bile obojestransko izdane diplomatske note.

Nova cerkev v spomin bitke ob Marni, ki so jo blagoslovili te dni.

Skrivnosti polarne »vremenske tovarne«

Med glavne točke Zeppelinovega programa na polarni vojni spada sistematično proučevanje meteoroloških pogojev v arktičnih predelih. V zadnjih letih so vremenslovci prišli do spoznanja, da ni mogoče napovedati vremena za daljšo dobo vnaprej, če niso temeljito znane razmere v največjih naravnih »vremenskih« tovarnah na zemlji: namreč na obeh tečajih. A tudi za neposredno bodočnost ni mogoča zanesljiva vremenska napoved, dokler se ne morejo vpoštevati polarni činitelji: razdelitev tokov v arktiku je za vreme v severni Evropi odločilnega pomena.

Zeppelinova ekspedicija ima uvesti novo dobo v raziskovanju vremenskih razmer v arktičnih pokrajinah. Kajti prvič bo uporabila na-

Moderna holandska plastika: vokalni kip na novem mostu v Amsterdamu.

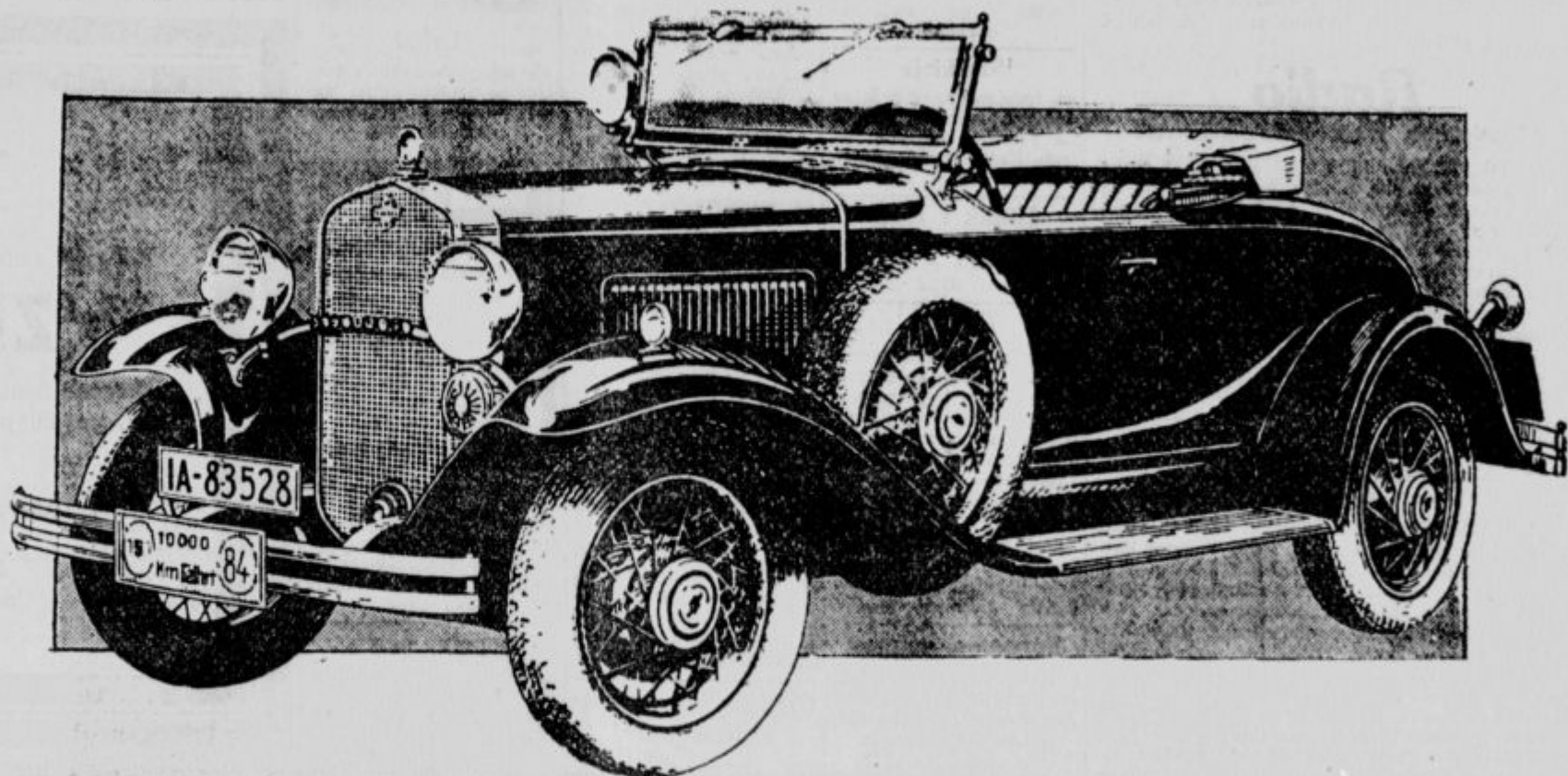
Morski nestvor

Blizu rta di Leuca, kjer se mešajo jadranske in jonske vode in je morje vedno nemirno, se je ujela v mreže italijanskih ribičev čudna morska pošast: riba je bila dolga tri metre in nad en kvintal težka, a glavo je imela podobno deloma morsku konju deloma kači. Žival se je silovito branila z dolgim repom, vendar se je ribičem posrečilo spraviti jo na suho in razčlestiti.

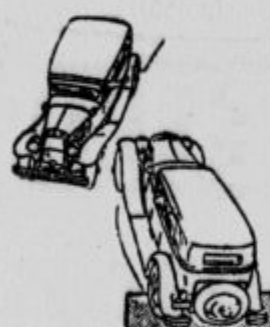
Lin Sun (levo), državni tajnik kitajske narodne vlade, in Kan Yev-Joon, predsednik kitajske državne stranke, sta dospela v Berlin, da proučita politične, državne in socialne ustanove.

Chevrolet je v 17 dneh prevozil Evropo, ne da bi mu bil motor le enkrat odpovedal

Chevroletov luksuzni roadster, ki se je udeležil te senzacionalne dirke.

Na cilj je prišel v najboljšem stanju po 10.170 km vožnje

Iz Berlina v Lizbono — čez Španijo — Rivijero — Rim — nazaj v Nemčijo in po Balkanu — spet nazaj v Berlin: brez najmanjše nezgode!

SPET nov pomemben dokaz Chevroletovih vrlin! Standardni luksuzni roadster se je udeležil tekmovalne vožnje na 10.000 km., organizirane po nemškem Avtomobilskem klubu, in absolviral vožnjo v pravem času in v najboljšem stanju. Dobil je prvo nagrado. Vodila sta ga gg. von Guillaume in Schmid.

Pazite na ta dejstva!

Samo običajno olje in bencin sta bila uporabljena, toda motor je tekel na koncu dirke prav tako mirno in gladko kakor ob začetku.

Popel se je na Katschberg, najbolj nedostopni evropski prelaz, ne da bi mu bilo treba docela izrabiti vso pogonsko silo motorja, in ob normalni temperaturi.

Odpeljal ju iz Rima kot 39., v Monakovo pa je prišel kot 4.

Vozil je po dobrih in slabih cestah, po močvirju in vodi, po strmih prelazih navkreber in navzdol, ob vsakem vremenu, s povprečno hitrostjo 60 km na uro, brez postankov. Prava hitrost pa je znašala 80-90 km na uro.

Edina vidna znamenja, ki mu jih je pustila ta zmagovita vožnja, je bilo nekaj prask na ploščah voza od kamna, ki je priletel v avto.

Ali zdaj vidite, da je Chevrolet tisti voz, ki bo tudi *vam* najbolje ustrežal na turah? Stopite še danes k našemu zastopniku! Recite mu, naj vam voz razkaže.

NOVI CHEVROLET

GENERAL MOTORS CONTINENTAL S. A.

Hajduk!?

Kar dve zaporedni nedelji mora Hajduk pokazati svoje veliko znanje v Ljubljani. Naravno, da tak nastop za Hajduka ne pomeni dosti. Saj so igralci prepotovali pol sveta in povsod s svojo igro zadivili gledalce. Zato tudi ni čudno, da se jim je to tudi v Ljubljani posrečilo.

Hajduk igra izrazit pozicijski nogomet. S tem načinom igre najprej moralno stre nasprotnika, potem ga pa še fizično izčrpa. Pri prvem nastopu s Primorjem je ta igra prinesla uspeh. Toda igralci Ilirije so videli, kako Hajduk igra. Zato bodo temu načinu igre tudi prilagodili svojo igro. Kakor hitro pa to uspe, so izgledi Hajduka že veliko manjši. Končno velja še vedno pravilo, da vsako moštvo vedno le tako igra, kakor mu nasprotnik pusti. Igralci Ilirije so pa danes že tako tehnično »zvezbani«, da ne bo Bonačiču ali Lemešiču uspel vsak trik.

Za zmago, ki je sicer Hajduku gotova, bo pa treba malo več energije kakor prošlo nedeljo. To dejstvo hočemo podčrtati. Hajdukovci se ne bodo izprehajali po igrišču in kombinirali, kakor se jim bo zljubilo. Treba bo borbe. Radi tega bo pa nedeljska tekma še bolj zanimiva, kakor je bila tekma s Primorjem. Pozicije, iz katerih bodo padali goli, se ne bodo izsilile s prodori, temveč z lepo kombinacijsko igro, na katero se domači tudi razumejo. Ne rečemo preveč: v nedeljo bodo gledalci imeli priliko videti igro, kakršne v Ljubljani že dolgo časa ni bilo.

Radio

Programi Radio-Ljubljana:

Petek, 17. jul.: 12.15 Plošče — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Čas, plošče, borza — 18.30 Salonski kvintet — 19.30 Gdč. C. Krekova: Gospodinska ura — 20.00 Vremenska napoved — 20.30 Prenos iz Beograda — 21.30 Časovna napoved, dnevne vesti, sport.

Sobota, 18. julija, 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti, 13.00 Časovna napoved, plošče, vremenska napoved, sport. — 13.30 Borzne vesti. — 18.30 Salonski kvintet, 19.30 G. prof. N. Kureti: Nove smernice Ljudskega odra. 20.00 G. dr. Čam-pat: Časnik in časnikarstvo. — 20.30 Delavska godba »Zarja«. — 21.00 Prenos z Bleda. — 22.00 Salonski kvintet.

Drugi programi:

Sobota, 18. julija.

Belgrad: 12.35 Radio orkester. 19.40 Ciganska glasba. 20.20 Violinski koncert. 22.15 Večerni koncert radio orkestra. — Zagreb: 12.30 Plošče. 20.30 Operetni in kabaretni večer. — Budapest: 12.05 Ciganski orkester. 18.00 Orkestralni koncert. 19.30 Vojaske godbe. 21.15 Ciganska glasba. 22.20 Pianski koncert. — Dunaj: 11.30 Opoldanski koncert 13.15 Plošče. 17.00 Koncert vojaške godbe. 19.50 »Junakstvo dame«, igra. 21.50 Večerni koncert. — Milan: 11.15 Pesta glasba. 20.45 »Molčeče srce«, komedija. — Oslo: 20.00 Orkestralni koncert. 22.05 Lahka glasba. — Praha: 20.05 »Skriven zakon«, komedija. 21.00 Orkestralni koncert. — Langenberg: 20.00 Večer večer. 23.30 Plesna glasba. — Rim: 21.00 Lirična drama. — Berlin: 20.00 Koncert. 22.10 Plesna glasba. — Katowice: 20.15 Koncert. 23.00 Lahka in plesna glasba. — Toulouse: 12.45 Radio orkester. 13.00 Pevke. 20.30 Španske pesmi. 21.00 Koncert. 22.00 Plesna glasba. — Stutgart: 11.45 Koncert. 12.20 Mandoline. 20.00 Koncert. 22.00 Zabavna glasba.

Pti

Nove cene mesa: Dne 13. t. m. se je vršil na magistratu sestanek tukajšnjih mesarjev, ki so sklenili, da se sedanje cene mesa spremene v toliko, da stane: goveje meso, prvovrstno kg 14 Din; telečje meso s privago kg 12 Din; telečje meso brez privage kg 15 Din.

Kranj

Izredni občini zbor SPD, podr. Kranj se bo vršil v torek, dne 28. t. m. ob 20. zvečer v restavracijskih prostorih Narodnega doma. Dnevni red: Izpolnitev odbora.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo više. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službo dobe

Iščeta se za 1. avgust, za malo rodbino na Sušaku dve dekleti kot

kuhara in sobarica

ki bi opravljali vsa hišna dela. Začetna plača 400 in 350 Din. Upošteva se samo dekleta z dobrimi spričevali. Naslov se dobi v upravi »Slovenca« poč št. 7933.

Premogovnik Oplenac

pri Arandjelovcu v Srbiji sprejme več delavcev rudarjev, v prvi vrsti ne- oženjenih.

Služkinja

se sprejme za vsa hišna dela, za obdelavo vrta in za prodajo zelenjave na trgu. Naslov pove uprava lista pod št. 8039.

Hišnik z ženo

se sprejme. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 8040.

Učenec

poštenih staršev in s primerno šolsko izobrazbo se sprejme v trgovino mešanega blaga na deželi. Hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe na upravo »Slovenca« v Mariboru pod »Poštenost«.

Več zidarjev

fasaderjev se sprejme proti dobri plači pri Ljubljanski gradbeni družbi.

Sprejemem vajenca

poštenih staršev za takoj, vsa oskrba pri mojstru. Avg. Černe, Zg. Siska 122, mizar, Ljubljana 7.

Dekle

delavno in pošteno, vajeno vsega dela, dobi službo v vili. Ponudbe pod »Ljubljana« št. 8062 na upravo »Slovenca«.

Stanovanja

Stanovanje

v novi hiši na Dolenji Pirošici pri Cerzejah, se odda skoraj brezplačno. Martin Pleterski, Cerklje ob Krki.

Sobo

veliko, prazno, izven mesta, ne preko 100 Din mesečno, iščem. Dopise na naslov: »Poštno ležeče« Dobrna pri Celju.

Lepo stanovanje

blizu Grobelj, Rodica 44 pri Domžalah, pripravno za vpokojenega župnika, se takoj odda.

Kupimo

Srečke, delnice, obligacije

kupuje Uprava »Merkur«, Ljubljana - Selenburgova ulica 6. II. nadst.

Kupil bi Sauggas-motor

od 15-18 KS z mlinsko napravo Comercial Agent, kom. pred- uzeče Tuzla, Bosna

Citajte in širite »Slovenca«!

Prodano

Enonadstropno hišo

v kateri je gostilna in trgovina, na prometnem kraju, prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7887.

12.000 kg

1 a sladkega sena prodaj. Belec, Zg. Otok št. 3, Radovljica.

Vnrajen

Lokal

150 m², svetel, suh, v centru, se ugodno odda. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7993.

Razno

Iščem kupce

za vsakovrstno sadje in zelenjavo na debelo in drobno, kakor tudi vsako količino jabolčnega mošta. Commercial Agent, pre- uzeče Tuzla, Bosna

Pozor gostilničarji!

Domače salame, priznane najboljše, in polnomastni polemendolski sir nudi I. Buzzolini, Lingarjeva ulica.

Kopalne čevlje

od 20 Din naprej, dobite pri »Luna«, Maribor — Aleksandrova cesta 19. Poštna naročila točna.

Puhasto perje

čisto čohano po 48 Din kg, druga vrsta po 38 Din kg, čisto belo gosje po 130 Din kg in čisti puh po 250 Din kg. Razpošljam po poštne povzetju. L. BROZOVIĆ — Zagreb, Ilica 82. Kemična čistilnica perja.

Koruzo za krmo

oddaja najceneje veletrgovina žita in moka A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta 24.

Mali oglasi v »Slovencu«

zajamčijo najpopolnejši uspeh

Direkcija rudnika Velenje, razpisuje za na dan 25. julija 1931 ob 11 dopoldne nabavo:

100 m³ plohov in 8000 kg okrogel. žel. za betoniranje

Pogoji se dobe pri podpisani.

Iz pisarne Direkcija držav. rudnika Velenje.

dr. Ivan Pregljevski izbrani spisi!

priznana tako po vsebini kakor po opremi na prvem mestu.

Vsak zvezek stane broširan Din 45 — elegantno vezan Din 60.—.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Rešen je neusmiljene bolezni naš ljubljene

ZDENKO

Njegovo izmučeno trupelce bomo položili k večnemu počitku v petek dne 17. julija ob 17. uri.

V Ljutomeru, dne 16. julija 1931.

Žalujoča rodbina
notarja dr. Stojana

VLAHOV

OKREPLJUJOČI ŽELUDAČNI ELIXIR

ki krepi in zdravi želodec, je edino P. Vlahov odlikovan na vseh svetovnih izložbah. Dne Vlahov z našo eliksirno je zaščiteno po vseh državah sveta. Čuvajte se ponarejanj! Evidenca ustanovljena leta 1861.

Gospodinje, hotelirji in gostilničarji pozor!

Novo praktično hladno in toplo konzerviranje s patentiranim aparatom »BECO« za konzerviranje

Brezplačno predvajanje od sobote 18. julija do inkl. ponedeljka 20. julija od 4. do 7. ure popoldne v hotelu ŠTRUKELJ, Ljubljana. — Ne pozabite nas posetiti!

Strahotno potovanje na luno

Stopali so navzdol, zato so lažje korakali, pa vkljub temu se jim je pot počasneje odsedala. Egon je moral zbrati vse svoje sile, da je našel pravo pot. Ko so pa končno uzrli vitki trup rakete, ki jih je nespremenjena čakala in v polnočnih žarkih svetlo blestela, čeprav je bila še vedno daleč od njih, je vsem bilo, kakor da so doma, da so minile vse nevarnosti, vse skrbi.

Preteklo je natančno šest in dvajset ur, ko so trije do smrti izmučeni potniki končno zopet stali pred raketo in po Egonovem zgledu odložili nahrbtnike.

Egon je tovarišema pomignil, naj še trenutek počakata, vzel drugo sekuro in od snežne grude odbil za pest debel kosček. Nahrbtnik je pa moral žrtvovati, kajti zmrznil je bil s svojo vsebino v eno neločljivo gmoto.

Prav previdno so splezali v zatvorno cev in se opotekli v kabino, Egon pa je obojna vrata skrbno zaprl.

Ozka kabinica se jim je zdela kakor prijazen dom. Sneli so drug drugemu čelade in se globoko odahnil, čeprav je bil zrak v kabini zelo pokvarjen. Pa tudi kisikove bombe v čeladah so bile skoraj docela izrabljene, zato so zadnjo uro že prav težko sopli.

Sneli so si umetno kožo in se preoblekli. Precej časa je poteklo, preden so mogli s trudnimi rokami

odpreti konzervne pušice in nekaj pojesti, kar jim je pač prišlo pod roko.

All Right in Korus sta se usedla na blazinasto zofo in opazovala Egon pri nenavadnem početju.

Celo med preoblačenjem in med jedjo je ves čas opazoval kosček zmrzlih kristalov snega, ki ga je bil položil na tla.

Zdaj pa je z majhnimi kleščami ščipalkami prijel buciko, jo razbelil, pokleknil ter razžarjeno iglo držal prav previdno nad zmrznjeno gmoto.

»Ne topi se ne, nič vode ne dá!«

Tovariša nista razumela, zakaj ga to tako veseli. Egon je pa buciko še enkrat razbelil, z njo prav hitro potegnil preko ledene grude, nato pa čisto malo še žarečo iglo vtaknil v snežno gmoto.

Zdaj sta planila na noge tudi časnikarja in si prizor ogledovala. Igla namreč ni ugasnila, ampak nasprotno prav svetlo žarela ter začela z modrikastim plamenom izgorovati.

»No, kaj naj pa to pomeni?«

Egon je vsa utrujenost minila. »Rešeni smo! Meteor nam je pokazal pot, kje naj rešitev iščemo. To je namreč sneg iz kisika, zmrznjeni kisik, popolnoma čist kisik, ali saj vodik ni zraven, ker bi se bila sicer gmota stalila v vodo ali pa bi se bil tvoril pokalni plin. Zato smo zaenkrat rešeni.«

Ta trenutek mu je od sreče odvalil veliko skrb, živel pa so bili tako zelo prenapeti, da so mu odgovarjali. Meni nič tebi nič se je zleknil na tla in takoj zaspal. Korus in Američan sta brez besedice sledila njegovemu zgledu. Če bi nekaj minut nato stopil kdo v kabino, bi videl samo pokojne obraze treh oseb, ki lepo udobno spijo.

Niso še pretekle morda niti tri ure, ko plane Američan hipoma pokonci in se začne na vse grlo krohotati. Hahljal se je tako glasno, da se je zbudil Korus in zastrmel vanj.

»Kaj pa je takega?«

»To je vendar prav neverjetno smešno!«

Korus mu gleda v smejoče lice, pa še sam prasne v smeh: »Res, strašno smešno, sijajen dovtip.«

Ko se tako oba kakor za stavo krohotata, spravita še Egon pokonci.

Korus ga potreplja po ramenu: »Človek, bodite dobre volje, veselite se!«

Kot bi trenil se začne smejati še Egon.

Stali so, ker so na utrujenost pozabili.

Korus pograbi Američana okoli pasu ter se poskuša z njim v malem prostoru zavrteti v najmodernejšem zamorskem plesu, dočim Egon, sicer vedno tako resni Egon, zraven pripeva, s ščipalnimi kleščami pa na električni kühnl plošči daja takt.

Nekaj časa je stvar šla, mahoma pa sune Korus Američana od sebe. »Saj ste znoreli!«

All Righta oblije rdečica. »Kaj ste rekli, mladič?« Korus je vidno besnel. »Besedo nazaj, lump! Vi ste vse nesreče krivi!«

»Čakaj, mlečnozobec, lumpa mi boš plačal!«

»Grom in strela, jaz hočem mir!«

Oba se obrneta k Egonu. »Ali zdaj pa še Vi začneta?«

»Vi nama nimate ničesar ukazovati!«

»Raketa je moja.«

»Kaj še! Mister Allistrova je.«

»Blagovolite brzdati svoj gobec!«